

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พชบ.)

เอกสารแนบที่ 2 ของเอกสารหมายเลข 5
แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และแผนเพิ่มขีดความสามารถ
ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สถาบันพัฒนาสยาม

มีนาคม 2549

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พชบ.)

เอกสารแนบที่ 2 ของเอกสารหมายเลข 5
แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และแผนเพิ่มขีดความสามารถ
ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สถาบันพัฒนาสยาม
นายบัณฑิต อ่อนดำ หัวหน้าคณะวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. และ สปน. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

	หน้า
1. รายงานสำรวจสภาพ	1
1.1 วัตถุประสงค์ของการสำรวจ	2
1.2 วิธีการสำรวจ	2
1.3 ขอบเขตการสำรวจ	2
1.4 ประวัติความเป็นมาและการจัดตั้ง	2
1.5 โครงสร้างองค์กรและการบริหารงานเมื่อมีการจัดตั้ง	5
1.6 ความสัมพันธ์กับประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ และรัฐบาลส่วนกลาง	6
ในมิติของการให้บริการ การกำกับดูแล และการทำงานร่วมกัน	
1.7 ประชากรในพื้นที่ดูแล	6
1.8 สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ดูแล	9
1.9 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ดูแล	12
1.10 งบประมาณ	19
1.11 รายได้	21
1.12 แผนงานเพื่อพัฒนาองค์กรด้านต่างๆ	22
2. แผนแม่บท 4 ปี (2548 - 2551)	26
2.1 สถานการณ์ปัจจุบัน	46
2.2 วิสัยทัศน์	51
2.3 ภารกิจ	51
2.4 พันธกิจ	56
2.5 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	56
2.6 ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	57
2.7 ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ	58
2.8 ตารางสรุปแผนแม่บท	60
2.9 ตารางสรุปรายงานการปฏิบัติตามแผน	64
2.10 รายงานการปรับปรุงแผนแม่บท	66

3. แผนปฏิบัติการ	68
3.1 วัตถุประสงค์	69
3.2 กรอบแนวคิด	69
3.3 โครงการ/กิจกรรม	69
3.4 ตารางสรุปแผนปฏิบัติการ	73
3.5 รายงานการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ	82
 4. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการบริหารจัดการ	 83
4.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	84
4.2 วิสัยทัศน์	84
4.3 พันธกิจ	84
4.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	85
4.5 ผลลัพธ์	85
4.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	85
4.7 โครงการ/กิจกรรม	86
4.8 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	86
4.9 การควบคุมและประเมินผล	86
4.10 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการบริหารจัดการ	89
4.11 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการบริหารจัดการ	90
 5. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องระบบงาน	 92
5.1 สภาพปัญหาและความสำคัญของระบบงาน	93
5.2 สภาพการณ์ปัจจุบัน	93
5.3 กรอบแนวคิด	94
5.4 วิสัยทัศน์	94
5.5 พันธกิจ	94
5.6 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	94
5.7 ผลลัพธ์	95
5.8 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	95
5.9 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	96
5.10 ขอบเขตและการครอบคลุมของการวิจัยและพัฒนา	96

5.11 ระบบงานการคลังและงบประมาณ	97
5.12 ระบบงานการเงิน	97
5.13 ระบบงานภาษีอากร	110
5.14 ระบบงานบริการประชาชน	113
5.15 ระบบการตรวจสอบภายใน	119
5.16 ปัญหาอุปสรรคของระบบงาน	122
5.17 รายงานความคืบหน้าด้านการพัฒนาระบบงาน	125
5.18 ตารางสรุปแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องระบบงาน	128
5.19 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาระบบงาน	131
5.20 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องระบบงาน	134
6. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องบุคลากร	139
6.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	140
6.2 วิสัยทัศน์	140
6.3 พันธกิจ	140
6.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	140
6.5 ผลลัพธ์	141
6.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	141
6.7 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	143
6.8 การควบคุมและประเมินผล	143
6.9 การพัฒนารายบุคคลของกลุ่มเป้าหมายตามแผน	144
6.10 แผนพัฒนารายบุคคล	144
6.11 รายงานความก้าวหน้าแผนพัฒนาขีดความสามารถด้านบุคลากร	148
6.12 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาศักยภาพ	151
6.13 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องบุคลากร	153
7. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการใช้เทคโนโลยี	157
7.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	158
7.2 วิสัยทัศน์	161
7.3 พันธกิจ	161
7.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	162

7.5 ผลลัพธ์	162
7.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	162
7.7 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	162
7.8 การควบคุมและประเมินผล	163
7.9 ผลการดำเนินการ	163
7.10 ตารางสรุปแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการใช้เทคโนโลยี	165
7.11 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี	167
7.12 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องเทคโนโลยี	169
 8. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่ององค์กร	 172
8.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	173
8.2 วิสัยทัศน์	173
8.3 พันธกิจ	173
8.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	174
8.5 ผลลัพธ์	174
8.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	174
8.7 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	175
8.8 การควบคุมและประเมินผล	175
8.9 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาองค์กร	176
8.10 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่ององค์กร	177

1. รายงานความก้าวหน้าของการสำรวจสภาพเงื่อนไขพื้นฐานของ อบจ.ขอนแก่น

1. วัตถุประสงค์ของการสำรวจ

เพื่อใช้เป็นพื้นฐานการจัดทำแผนแม่บท และแผนเพิ่มขีดความสามารถในแต่ละด้าน รวมทั้งเพื่อประกอบการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

2. วิธีการสำรวจ

- สัมภาษณ์จากเอกสารของ อบจ.ขอนแก่น
- สัมภาษณ์จากการลงพื้นที่ โดยข้อมูลบางส่วนได้จากการเข้าร่วมประชุมระหว่างคณะนักวิจัยและผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ อบจ.ขอนแก่น
- สัมภาษณ์จากการออกแบบสอบถาม
- สัมภาษณ์จากรายงานต่างๆ ของ อบจ.ขอนแก่น

3. ขอบเขตการสำรวจ

การสำรวจยึดกรอบอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

4. รายงานผลการสำรวจสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ประวัติความเป็นมาและการจัดตั้ง

จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากกรุงเทพฯ 445 กิโลเมตร ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดอุดรธาธานี เลย และหนองบัวลำภู ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์ และมหาสารคาม ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ และเพชรบูรณ์

จังหวัดขอนแก่นแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 20 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ 198 ตำบล 2,271 หมู่บ้าน และมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 31 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 194 แห่ง และสภาตำบล 1 แห่ง

ประชากร ณ เดือนกันยายน 2546 รวมทั้งสิ้น 1,768,528 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้จัดตั้งขึ้นโดยตราเป็นพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 โดยมีประวัติความเป็นมา ดังนี้

ในปี พ.ศ.2477 ได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรก ตามนัยพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 ที่กำหนดให้มีสภาจังหวัดทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา แบ่งสรรเงินอุดหนุนของรัฐบาล ระหว่างเทศบาลในจังหวัด ต่อมาสภาจังหวัดได้แยกออกจากกฎหมายเทศบาล ตามพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ.2481 และมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนทุกอำเภอ ในเขตจังหวัด ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พ.ศ.2482

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล ประกอบด้วยสภาจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด

สภาจังหวัด ประกอบด้วยสมาชิกสภาจังหวัด ซึ่งได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งมีจำนวนสมาชิกแตกต่างกันไปตามจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด มีวาระการทำงาน 5 ปี

ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ดำเนินกิจการส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นกิจการที่แยกออกไปจากระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ดังนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดจึงดำรงตำแหน่ง 2 ฐาน กล่าวคือ เป็นทั้งตัวแทนของรัฐบาล และเป็นตัวแทนของประชาชน

การบริหารงานบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระทำในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งเรียกว่า “ คณะกรรมการข้าราชการส่วนจังหวัด ” (ก.จ.)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ดังนี้

- 1.อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 มาตรา 454
- 2.อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในมาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1.การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

2.การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น

3.การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

4.การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่า ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

6.การจัดการศึกษา

7.การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

8.การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

9.การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

10.การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

11.การกำจัดขยะมูลฝอย

12.การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

13.การจัดการดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

14.การส่งเสริมการท่องเที่ยว

15.การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

16.การสร้างและบำรุงรักษาทางบก และทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

17.การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

18.การส่งเสริมกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นนั้น

19.การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

20.การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ

21.การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

22.การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

23.การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

24.จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการ

25.สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการพัฒนาท้องถิ่น

26.การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

27.การส่งเสริมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

28.การจัดกิจการอื่นใด ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

29.กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

โครงสร้างองค์กรและการบริหารงานเมื่อมีการจัดตั้ง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นแบ่งสายงานและการบังคับบัญชาออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

1.ฝ่ายบริหาร

ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีหน่วยตรวจสอบภายในอยู่ในฝ่ายบริหารนี้ด้วย มีกองที่อยู่ในความรับผิดชอบ 5 กอง คือ

- สำนักปลัด อบจ.
- กองกิจการสภา อบจ.
- กองแผนและงบประมาณ
- กองคลัง
- กองช่าง
- กองอื่นๆ

2.ฝ่ายสภา

ประกอบด้วยประธานสภา อบจ. และคณะกรรมการประจำสภาคณะต่างๆ

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสิ้น 224 คน เป็นข้าราชการจำนวน 168 คน ซึ่งโอนมาจาก อบจ.เดิม 112 คน และข้าราชการถ่ายโอน (จากสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และส่วนราชการอื่นๆ) จำนวน 56 คน และลูกจ้างประจำรวม 56 คน เป็นลูกจ้างประจำอบจ.เดิม 39 คน และลูกจ้างประจำถ่ายโอน 17 คน

ความสัมพันธ์กับประชาชน อปท.อื่นๆ และรัฐบาลส่วนกลาง ในมิติของ

1.การให้บริการ

การจดทะเบียนพาณิชย์ การบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ ที่ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน

2.การกำกับดูแล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด

3.การทำงานร่วมกัน

การประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น การติดตามและประเมินผลโครงการ การขอรับเงินอุดหนุน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

ประชากรในพื้นที่ดูแล จำแนกตาม

1.เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ปี 2546 ประชากร มีจำนวน 1,767,643 คน แยกเป็นชาย 881,465 คน หญิง 886,178 คน จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 1,222,558 คน คิดเป็นร้อยละ 69.95 ของประชากรจังหวัด (ข้อมูล ณ เดือน สิงหาคม 2546) ความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย 1:162 (คน / ตารางกิโลเมตร) อำเภอที่มีประชากร หนาแน่นที่สุดคืออำเภอเมืองขอนแก่น 1:387 อำเภอที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุดคืออำเภอ เปือยน้อย 1:115 อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคืออำเภอเมืองขอนแก่น มีจำนวน 364,565 คน ส่วน กิ่งอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุดคือกิ่งอำเภอนองนาคำ มีจำนวน 23,623 คน

สภาพการจัดการศึกษาประจำปี 2546 จำแนกเป็นรายการและระดับการศึกษา มีสถานศึกษา ตั้งแต่มัธยมศึกษา - มหาวิทยาลัย จำนวน 2,193 แห่ง จำนวนครู - อาจารย์ 23,809 คน นักเรียนและ นักศึกษา จำนวน 423,489 คน เฉลี่ย ครู / นักเรียน 1:17.79

2.ลักษณะการประกอบอาชีพ

ด้านเกษตรกรรม

การเกษตรเป็นอาชีพหลักของจังหวัดขอนแก่น ประชากรในชนบทจำนวน 1,320,061 คน คิดเป็นร้อยละ 75.8 ของประชากรทั้งจังหวัด โดยมีครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณ ร้อยละ 55.27 ของครอบครัวทั้งหมด มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรประมาณร้อยละ 60.94 ของพื้นที่ ทั้งหมด โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ

1.ด้านกลีกรวม

พืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้หลักให้แก่เกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โรงงาน ส่วนพืชที่ทำรายได้รองลงมา ได้แก่ ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียวถั่วดำ ไม้ผล ไม้ยืนต้น

ผัก และการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โดยปีเพาะปลูก 2544 / 2545 มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งสิ้น 2,471,278 ไร่ ได้ผลผลิตรวมประมาณ 1,049,974 ตัน โดยแยกเป็นข้าวเจ้า 236,720 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 443 กก. / ไร่) และข้าวเหนียว 813,254 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 441 กก. / ไร่)

2. ด้านปศุสัตว์

จังหวัดขอนแก่นนับได้ว่าเป็นการเลี้ยงโค-กระบือหนาแน่นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2546 มีโค 257,540 ตัว แหล่งที่เลี้ยงมากอยู่ในเขตอำเภอมัญจาคีรี พล บ้านไผ่ และหนองสองห้อง ส่วนกระบือมีเลี้ยงจำนวน 78,709 ตัว ท้องที่ที่เลี้ยงกระบือหนาแน่นที่สุดอยู่ในอำเภอหนองสองห้อง ภูเวียง เมืองฯ บ้านไผ่ สำหรับการเลี้ยงสุกรมี 143,387 ตัว เลี้ยงมากที่อำเภอบ้านไผ่ น้ำพอง เมืองฯ และหนองเรือ การเลี้ยงสัตว์ปีก ไก่เนื้อ และไก่ไข่ ผลิตโดยเกษตรกรในสัญญาของบริษัทอาหารสัตว์ หรือ ฟาร์มขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเอเยนต์ของบริษัท ฟาร์มไก่ขนาดใหญ่อยู่ในท้องที่อำเภอพล หนองเรือ และเมืองฯ ปี 2546 มีการเลี้ยงไก่ 3.29 ล้านตัว และเป็ด 332,954 ตัว

3. ด้านการประมง

จังหวัดขอนแก่นมีการเลี้ยงปลาในทุกอำเภอ / กิ่งอำเภอ ทั้งหมด 32,090 บ่อ มีกระชัง 1,061 กระชัง อำเภอที่เลี้ยงปลามาก คือ อำเภอพล อำเภอเมืองฯ และอำเภอชุมแพ จำนวนคนเลี้ยงปลา 30,813 คน มูลค่าผลผลิตต่อปี จำนวน 222,168,350 บาท

4. ด้านชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานตามโครงการขนาดต่างๆ 15 โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง 14 แห่ง มีพื้นที่รองรับน้ำฝน 2,331.62 ตร.กม. มีพื้นที่ชลประทานทั้งสิ้น 39,006 ไร่ มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ 1 แห่ง คือ โครงการน้ำพอง - หนองหวาย โดยท่อน้ำจากเขื่อนอุบลรัตน์ ความจุ 2,263.6 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทาน 257,000 ไร่ รวมชลประทาน 15 แห่ง มีพื้นที่รับน้ำฝนรวมทั้งหมด 2,331.62 ตร.กม. มีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าทั้งหมด 105 สถานี พื้นที่โครงการ 262,116 ไร่ พื้นที่ส่งน้ำ 199,420 ไร่ และมีพื้นที่ชลประทานรวม 296,006 ไร่

เขื่อนอุบลรัตน์ ตั้งอยู่ที่ตำบลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ ห่างจากตัวเมืองขอนแก่น 50 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงมิตรภาพ (ขอนแก่น - อุดรธานี) สร้างปิดกั้นลำน้ำพองบริเวณพองหนีบ เมื่อปี 2507 ความกว้างสันเขื่อน 6 เมตร ฐานเขื่อนกว้าง 125 เมตร ความสูงของเขื่อน 188.10 เมตร ความยาวสันเขื่อน 885 เมตร ปริมาตรตัวเขื่อน 580,000 ลบ.ม. ความจุที่ระดับเก็บกักปกติ 2,263.6 ลบ.ม. แล้วเสร็จในปี 2508 งบประมาณ 557 ล้านบาท ผลิตพลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 56.1 ล้านกิโลวัตต์/ชม. และสร้างอาชีพการประมงแก่ราษฎรกว่า 4,800 ครอบครัว นอกจากนี้ยังช่วยให้เกษตรกรที่อยู่บริเวณ

ใกล้เคียง สามารถทำการเกษตรได้เพิ่มขึ้น 300,000 ไร่ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา ทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนอุบลรัตน์ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2509

อุตสาหกรรม

1. อุตสาหกรรมทั่วไป สาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดขอนแก่น มีการขยายตัวในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มพูนความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้นเป็นลำดับ ประเภทของอุตสาหกรรมก็ได้เริ่มปรับเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมเกษตร มาเป็นอุตสาหกรรมวิศวกรรม แม้จะมีโรงงานขนาดใหญ่อยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดกลางที่มีการจ้างแรงงานในท้องถิ่นสูง โรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนประกอบกิจการในจังหวัดขอนแก่น ถึงเดือนเมษายน ปี 2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,669 โรงงาน จำนวนเงินลงทุนทั้งสิ้น 35,022.1 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน รวม 37,662 คน ดังนี้ อุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดเล็ก (เงินทุนต่ำกว่า 10 ล้านบาท) โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่ยังเป็นขนาดเล็กและโรงสีข้าว โดยโรงงานขนาดเล็กมีจำนวน 1,234 แห่ง เงินทุน 1,886.11 ล้านบาท แรงงาน 13,927 คน โรงสีข้าว 3,272 แห่ง เงินลงทุน 699.83 ล้านบาท แรงงาน 3,812 คน รวมโรงงานขนาดเล็กในกลุ่มนี้ทั้งสิ้นจำนวน 4,506 แห่ง ร้อยละ 96.5 ของโรงงานทั้งหมด เงินทุน 2,585.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.4 ของเงินลงทุนทั้งหมด และแรงงาน 17,739 คน หรือร้อยละ 47.1 โรงงานประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบทางการเกษตร ได้แก่ โรงสีข้าว และโรงงานมันเส้น ซึ่งตั้งกระจายอยู่ตามแหล่งวัตถุดิบในชุมชนชนบทและเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ นอกจากเป็นโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งกระจุกตัวอยู่ตามชุมชนเมืองที่สำคัญ เช่น อำเภอเมือง ชุมแพ และบ้านไผ่ ส่วนอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ วัสดุก่อสร้าง เครื่องเรือน ช่อมสร้างยานยนต์ขนส่งกระจายตัวอยู่แทบทุกอำเภอ

2. อุตสาหกรรมขนาดกลาง (เงินทุน 10 - 100 ล้านบาท) จังหวัดขอนแก่นมีโรงงานขนาดกลางจำนวน 158 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 3 ของโรงงานทั้งหมด โดยมีเงินลงทุนรวม 3,973.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.3 ของเงินลงทุนทั้งหมด ใช้แรงงานทั้งสิ้น 10,653 คน หรือร้อยละ 28.9 โรงงานที่สำคัญ ได้แก่ โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า ทอแหวน ฟอกหนัง แป้งมัน เครื่องจักรกลการเกษตร โรงงานขนาดกลางส่วนใหญ่ตั้งอยู่ตามแนวถนนมิตรภาพ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักของภูมิภาค และกระจุกตัวอยู่ตามศูนย์กลาง และชุมชนใหญ่ของจังหวัด เนื่องจากความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง การรวบรวมวัตถุดิบ การกระจายสินค้าไปสู่แหล่งตลาด และการจัดการด้านแรงงาน เช่น อำเภอเมือง อำเภอบ้านไผ่ และอำเภอชุมแพ

3.อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (เงินทุนมากกว่า 100 ล้านบาท) จังหวัดขอนแก่นมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 25 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของโรงงานทั้งหมด แต่มีเงินทุนมากถึง 3,973.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.3 ของเงินลงทุนอุตสาหกรรมทั้งสิ้น และมีการจ้างงานทั้งสิ้น 10,522 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของแรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมในจังหวัด โรงงานที่สำคัญได้แก่ โรงงานเยื่อกระดาษ โรงงานน้ำตาล โรงงานสุรา โรงงานผลิตไม้อัดจากขานอ้อย โรงงานขนาดใหญ่ มักจะตั้งอยู่ใกล้เส้นทางหมายเลข 2 (มิตรภาพ) เพื่อความสะดวกในการรวบรวมวัตถุดิบ และขนถ่ายสินค้าออกไปยังภูมิภาคอื่นในปริมาณมาก และตั้งอยู่ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำในปริมาณมากพอ เช่น อ่างเก็บน้ำพอง

4.อุตสาหกรรมในครัวเรือน อุตสาหกรรมในครัวเรือนของจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นประเภทหัตถกรรมที่ทำภายในที่อยู่อาศัย และเป็นกิจกรรมที่ทำให้สมาชิกครัวเรือนและกลุ่มครัวเรือนในหมู่บ้าน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากผ้า เช่น ผ้าไหม เส้นไหม และหมอนขิด นอกจากนี้ก็เป็นผลิตภัณฑ์จักรสาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ และเครื่องปั้นดินเผา ระยะเวลาในการผลิตอุตสาหกรรมในครัวเรือนของจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่จะผลิตในช่วงที่เว้นว่างจากการเกษตร ซึ่งถือเป็นอาชีพเสริม การจำหน่ายจะเป็นพ่อค้าคนกลางมารับซื้อถึงหมู่บ้าน และชาวบ้านจัดจำหน่ายเองทั่วไป

สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ดูแล

หากจะอ้างถึงประวัติของจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเริ่มก่อตั้งเป็นเมืองมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 อายุเพียงแค่สองร้อยกว่าปี ก็คงจะกล่าวไม่ได้ว่าเป็นเมืองเก่า แต่ที่จริงแล้วดินแดนบนที่ราบสูงแห่งนี้มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานมากไม่ว่าจะเป็นทางธรรมชาติ หรือทางอารยธรรม ดังที่มีการค้นพบซากสิ่งมีชีวิตดึกดำบรรพ์อายุนับล้านปี พบชุมชนเมืองโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์หลายแห่ง ตลอดจนปราสาทขอมสมัยพุทธศตวรรษที่ 18 ด้วยอารยธรรมที่สั่งสมมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สิ่งที่มีที่พบที่นี่ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม ประเพณี โบราณสถานต่างๆ จึงล้วนเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้ทราบความเป็นมาของคนไทยและชาติไทย

ขอนแก่นไม่เพียงจะเป็นศูนย์กลางของภาคอีสานโดยเหตุผลทางภูมิศาสตร์เท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและเทคโนโลยี ด้วยเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในอำเภอเมือง รถโดยสารประจำทางวิ่งบริการหลายสาย มีที่พักบริการหลายระดับตั้งแต่ห้องพักราคาย่อมเยาวิ่งไปจนถึงโรงแรมระดับห้าดาว สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัย

- พื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ เนื้อที่ 131,444 ไร่
- พื้นที่อุทยานแห่งชาติ เนื้อที่ 500,050 ไร่

2.ทรัพยากรดิน การใช้พื้นที่ดินทางการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 57.35

สภาพปัญหาของทรัพยากรดินแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- ปัญหาเกิดจากลักษณะทางธรณีวิทยาของพื้นที่ คือ สภาพเป็นดินทราย ดินตื้นขาดอินทรีย์วัตถุ และมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 15.8 ของพื้นที่ ดินเค็มคิดเป็นร้อยละ 8.03 โดยพื้นที่ที่มีผลกระทบมากอยู่ในพื้นที่อำเภอพระยืน อำเภอบ้านฝาง อำเภอเมืองฯ และอำเภอบ้านไผ่ นอกจากนี้พบว่าพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดการแพร่กระจายของดินเค็ม คิดเป็นร้อยละ 19.87 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด
- ปัญหาการชะล้างสูญเสียหน้าดิน เนื่องจากโครงสร้างดินทรายขาดการอนุรักษ์ดินอย่างถูกวิธี การปลูกพืชไม่เหมาะสมกับพื้นที่ขาดพืชคลุมดิน และป่าไม้ถูกทำลาย มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 29.68 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด
- ปัญหาที่ใช้ดินผิดประเภทหรือมีการใช้พื้นที่ดินไม่เหมาะสมกับสมรรถนะของดิน คิดเป็นร้อยละ 7.60 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

3.ทรัพยากรน้ำ จังหวัดขอนแก่นอยู่เขต 6 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำเซิน ลุ่มน้ำพอง ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำห้วยแวก ลุ่มน้ำลำพังซ มีน้ำท่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 2,052 ลูกบาศก์เมตร ใช้น้ำเพื่อชลประทานร้อยละ 92.22 ใช้เพื่ออุตสาหกรรมร้อยละ 2.45 ใช้ผลิตประปาร้อยละ 2.32

สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ มี 3 กลุ่ม คือ

- ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
 - ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน
 - ปัญหาน้ำเน่าเสีย เกิดจากน้ำทิ้งชุมชน ฟาร์มปศุสัตว์ และโรงงานอุตสาหกรรม
- พื้นที่ชุ่มน้ำ จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่ชุ่มน้ำอยู่นอกเขตอนุรักษ์ ที่มีความสำคัญระดับชาติ 2 แห่ง คือ

1)แก่งละว้า ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสำราญ อำเภอบ้านไผ่ มีพื้นที่ 11.2 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,000 ไร่ เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพมาก

2)ห้วยเสือเต้น ตั้งอยู่ที่ตำบลน้ำพอง ตำบลสะอาด อำเภอน้ำพอง มีเนื้อที่ 10.4 ตารางกิโลเมตร ห้วยเสือเต้นเป็นลำห้วยที่เกิดจากภูพานคำ ส่วนที่เรียกว่าภูวัด ไหลลงสู่ลำน้ำของบริเวณ

บ้านห้วยเสือเต้น

นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่นอย่างเป็นทางการเป็นจำนวนมาก เช่น
หนองละเล็งเค็ง บึงกุดเค้า หนองกองแก้ว บึงละเล็งห้วย เป็นต้น

4.ทรัพยากรแร่ธาตุและก๊าซที่สำคัญคือ

1)แร่หินปูนเพื่อก่อสร้าง ในพื้นที่อำเภอภูพาน สีสุมพู่ และชุมแพ จำนวน 7 ราย พื้นที่ 660
ไร่ ปริมาณสำรองจำนวน 61.43 ล้านตัน

2)พื้นที่อุตสาหกรรม บริเวณลำน้ำพองในพื้นที่อำเภอสีชมพู และกิ่งอำเภอหนองนาคำ จำนวน 2
ราย พื้นที่ 3 ไร่

3)ก๊าซธรรมชาติที่อำเภอคำชะโนด และชนบทซึ่งมีปริมาณสำรองประมาณ 1.5 ล้าน
ล้านลูกบาศก์ฟุต

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ดูแล

แหล่งรายได้ที่สำคัญ อัตราการเจริญเติบโต

1.ผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2543 จังหวัดขอนแก่นมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ (Gross Provincial
Product,GPP)ในราคาประจำปี มีมูลค่า 72,886 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2542 จำนวน 2,072 ล้านบาท
หรือคิดเป็นร้อยละ 2.92 โดยสาขาอุตสาหกรรมมีมูลค่าการผลิตสูงสุดเท่ากับ 20,522 ล้านบาท รองลงมา
คือ การค้าส่ง การค้าปลีก และสินค้าเกษตร มีมูลค่าเท่ากับ 10,845 และ 7,880 ล้านบาท ตามลำดับ

2.มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคนต่อปี จังหวัดขอนแก่นรายได้ประชากร/คน/ปี ประมาณ 40,582
บาท สูงเป็นลำดับที่ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข้อมูลกองบัญชีประชาชาติ สภาพัฒนา ปี 2543)

จังหวัดขอนแก่นได้จัดทำยุทธศาสตร์สินค้าเกษตร ปี 2545 - 2549 ดังนี้

1.ข้าว

สถานการณ์การผลิตข้าวของจังหวัดขอนแก่น ปีเพาะปลูก 2544/2545 จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่
ปลูกข้าวนาปี ประมาณ 2,471,278 ไร่ มีพื้นที่ปลูกลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 2.28 ผลผลิตรวมประมาณ
486,631 ตันข้าวเปลือก ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.85 ผลผลิตข้าวเฉลี่ย 251 กิโลกรัมต่อไร่ โดย
มีพื้นที่ปลูกข้าวอยู่ในเขตชลประทาน 207,87 ผลผลิตเฉลี่ย 352 กิโลกรัม/ไร่ มีพื้นที่ปลูกข้าวนอกเขต
ชลประทาน 1,729,958 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 239 กิโลกรัม/ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวเหนียวนาปี
ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่ปลูกข้าวนาปีทั้งหมด พันธุ์ข้าวเหนียวที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์ กข.6, กข.8 และ
พันธุ์พื้นเมือง สำหรับข้าวจ้าวนาปี มีพื้นที่เพาะปลูก ร้อยละ 20 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด หรือเป็นพื้นที่

ปลูก 500,000 ไร่ พันธุ์ข้าวเจ้าที่ใช้ปลูก มีทั้งข้าวพันธุ์ไวแสง และไม่ไวแสง ได้แก่ พันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105 (พื้นที่ปลูก 240,000 ไร่) ตชด., ข้าวเจ้าแดง, ชัยนาท 1, สุพรรณบุรี 90 และ กข.15 ข้าวนาปรัง ในปีเพาะปลูก 2542/2543 มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังรวมทั้งสิ้น 97,537 ไร่ แยกเป็น พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังในเขตชลประทาน 75,878 ไร่ นอกเขตชลประทานจำนวน 21,695 ไร่ คาดว่าจะมีผลผลิตข้าวนาปรังประมาณ 55,000 ตัน โดยเป็นพื้นที่ปลูกข้าวเหนียว 13,450 ไร่ ข้าวนาปรังมีพื้นที่ปลูก 84,123 ไร่

2.มันสำปะหลัง

สถานการณ์การผลิตของจังหวัดขอนแก่น มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่น โดยมีพื้นที่เพาะปลูกลดลงมาเป็นอันดับสามจากข้าวและอ้อย ในปี 2542 มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 259,759 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.91 ไร่ ผลผลิตรวม 595,887 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.37 ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 2,294 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นสูง เนื่องจากการปรับเปลี่ยนมาใช้ท่อนพันธุ์ดี เช่น Ku50 ระยะ 5 ระยะ 90 และราคาในปีที่ผ่านมาสูงใจในการผลิต ประกอบกับโครงการปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตรในการปรับลดพื้นที่ในการปลูกมันสำปะหลัง ไปสู่กิจกรรมอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่าของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องหยุดชะงักไป เนื่องจากมีปัญหาระยะงบประมาณช่วยเหลือแก่เกษตรกร ประกอบกับมันสำปะหลังเป็นพืชไร่ที่เกษตรกรรายย่อยนิยมปลูกกันมาก เนื่องจากเป็นพืชที่ปลูกง่าย ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศที่แปรปรวนได้เป็นอย่างดี ต้นทุนการผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับพืชไร่อื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบกับพืชไร่อื่นๆ ที่เป็นพืชแข่งขัน เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ฯลฯ และพืชเหล่านี้ราคาเกษตรกรขายได้ลดลง และต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเช่นกัน และเมื่อพิจารณาถึงผลตอบแทนแล้วก็ดีกว่า เกษตรกรจึงหันมาปลูกมันสำปะหลังกันมากขึ้น

3.อ้อย

สถานการณ์การผลิตของจังหวัดขอนแก่น อ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่นที่มีพื้นที่ปลูกเป็นอันดับสองรองจากข้าว ในปี 2542 มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 360,763 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.75 ผลผลิตรวมประมาณ 3,558,030 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 29.5 ผลผลิตเฉลี่ย 9,863 กิโลกรัม/ไร่ ระดับความหวานเฉลี่ย 11.8 ซี.ซี.เอส. การปลูกอ้อยของจังหวัดขอนแก่นจะนิยมปลูก 2 ช่วง คือ ต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน และสามารถไถหนอ ไถตอ ได้ประมาณ 2 ปี แล้วจึงซื้อปลูกใหม่ พันธุ์อ้อยที่ใช้ปลูก ได้แก่ พันธุ์ฟิลิปปินส์ (ฟิล 66 - 07), อุทอง 1, K84 - 200, Q83, F และ H 43 -

3166

4. ถั่วเหลือง

สถานการณ์การผลิตของจังหวัดขอนแก่น ถั่วเหลืองเริ่มปลูกในจังหวัดขอนแก่นมาตั้งแต่ปี 2527/2528 โดยเป็นพืชส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกในฤดูแล้ง ภายหลังการทำนา นับจากนั้นเป็นต้นมา พื้นที่ปลูกถั่วเหลืองจึงได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มีพื้นที่ปลูกในปี 2538/2539 รวมทั้งสองรุ่นประมาณ 1.34 แสนไร่ โดยเป็นการปลูกในฤดูแล้งถึงร้อยละ 82 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ต่อมาพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองในจังหวัดขอนแก่นมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกในฤดูฝนปี พ.ศ.2543 มีพื้นที่ปลูก 5,153 ไร่ และฤดูแล้งในปี 2542/2543 มีพื้นที่ปลูกรวมทั้งสิ้น 67,693 ไร่ อำเภอที่เป็นแหล่งสำคัญในช่วงฤดูแล้ง คือ อ.ชุมแพ, อ.ภูผาม่าน และอ.อุบลรัตน์ ส่วนฤดูฝนนั้นปลูกมากที่สุดที่อ.ภูผาม่าน อ.สีชมพู และอ.ชุมแพ ช่วงเวลาปลูกในฤดูฝน เกษตรกรจังหวัดขอนแก่นนิยมปลูกมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม และเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ส่วนฤดูแล้งนั้นเกษตรกรจะปลูกในช่วงเดือนธันวาคม ถึงกลางเดือนธันวาคม ถึงกลางเดือนมกราคม ผลผลิตออกสู่ตลาดในเดือนเมษายน พื้นที่ปลูกถั่วเหลืองได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอชุมแพ อำเภอกระนวน และอำเภอน้ำพอง

5. โคนม

เขตที่มีการเลี้ยงโคนมหนาแน่นของจังหวัด คือ เขตพื้นที่อำเภอด่านทิศเหนือ ได้แก่ อำเภออุบลรัตน์ อำเภอเขาสวนกวาง อำเภอกระนวน อำเภอน้ำพอง และอำเภอเมืองขอนแก่น และมีเกษตรกรรายย่อยอีกเล็กน้อยกระจายอยู่ในพื้นที่กิ่งอำเภอบ้านแฮด อำเภอบ้านไผ่ อำเภอชนบท อำเภอภูผามาศ และอำเภอแวงใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้มีปริมาณน้ำฝนที่ค่อนข้างสูง และพื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตชลประทาน โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในปัจจุบัน 409 ราย (มกราคม 2543) พื้นที่อำเภอเมืองฯ มีการเลี้ยงหนาแน่นที่สุด 153 ราย รองลงมาคืออำเภอน้ำพอง 104 ราย โดยแม่โคนมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก 3,496 ตัว ในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 3,643 ตัว ในปี 2543 คิดเป็นอัตราแม่โคนมที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 มีผลผลิตน้ำนมดิบรวม 33,833 กิโลกรัม/วัน เฉลี่ย 11.43 กิโลกรัม/ตัว/วัน มากกว่าปี 2542 ซึ่งมีผลผลิตน้ำนมดิบ 27,309 กิโลกรัม/วัน และเฉลี่ยเพียง 9.8 กิโลกรัม/ตัว/วัน

6. โคเนื้อ

การเลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดขอนแก่น มีการเลี้ยงหนาแน่นในพื้นที่กลุ่มอำเภอด่านทิศใต้ของจังหวัด ซึ่งเป็นเขตที่ค่อนข้างแห้งแล้ง ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีต่ำ ได้แก่ พื้นที่อำเภอบ้านไผ่ อำเภอพล อำเภอชนบท อำเภอภูผามาศ และอำเภอหนองสองห้อง นอกนั้นมีการเลี้ยงกระจายในทุกอำเภอ ส่วนใหญ่พันธุ์โคเนื้อที่เลี้ยงร้อยละ 57.3 เป็นพันธุ์ลูกผสมและพันธุ์แท้หรือมีสายเลือดโคพันธุ์อเมริกัน บราห์มันสูงใหญ่ใกล้เคียงพันธุ์แท้ รองลงมาร้อยละ 42.7 เป็นโคพันธุ์พื้นเมือง โดยมีโคเนื้อจำนวน

142,320 ตัว ผู้เลี้ยง 29,362 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ซึ่งมีโคเนื้อ จำนวน 129,380 ตัว และผู้เลี้ยง 23,647 ราย และจากแนวโน้มนี้คาดว่าในปี 2544 จำนวนโคเนื้อและผู้เลี้ยงจะเพิ่มสูงขึ้นอีก

7.ไก่พื้นเมือง

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นกระจายอยู่ในทุกอำเภอ ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบหลังบ้าน ปล่อยให้หากินตามธรรมชาติ และมีการเสริมอาหารบ้างเป็นบางครั้ง มีเพียงบางส่วนที่มีการพัฒนาการเลี้ยงดูที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดการด้านคอกโรงเรือน อาหารหรือการให้วัคซีน ป้องกันโรค หรือกลุ่มที่เลี้ยงเป็นไก่ชน ซึ่งจากการสำรวจของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น พบว่า ไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงอยู่ในพื้นที่จังหวัด มีประมาณปีละ 1.8 - 2 ล้านตัว

8.ปลาน้ำจืด

ปลาเป็นสัตว์น้ำจืดที่เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่น ในปี 2543 ผลผลิตสัตว์น้ำของจังหวัดขอนแก่นเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 24.48 ผลผลิตรวมประมาณ 13,590 ตัน โดยเป็นผลผลิตจากการจับจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่ปรับปรุงโดยหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะโครงการประมงหมู่บ้าน จำนวน 8,156 ตัน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง จำนวน 5,434 ตัน ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงที่เพิ่มขึ้นจะเป็นผลผลิตจากการเลี้ยงปลาในกระชัง ซึ่งประชาชนได้หันมาทำการเลี้ยงปลาในกระชังมากขึ้น

ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่น มีผู้ทำการเพาะเลี้ยงปลาจำแนกตามชนิดการเลี้ยง ดังนี้

- 1.การเลี้ยงในบ่อ จำนวน 27,815 ราย เนื้อที่ 32,902 ไร่
- 2.การเลี้ยงในนาข้าว จำนวน 1,170 ราย เนื้อที่ 3,452 ไร่
- 3.การเลี้ยงในกระชัง จำนวน 294 ราย เนื้อที่ 75 ไร่

ชนิดปลาที่เลี้ยงส่วนใหญ่ คือ ปลานิล ปลาดุก ปลาเทโพ ปลาขาว ปลาไน ปลาดุก ฯลฯ โดยเฉพาะการเลี้ยงในกระชังจะนิยมเลี้ยงปลานิลปลาดุก (เทศ) การเพาะเลี้ยงปลาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85 ของจำนวนผู้เลี้ยง) เป็นเกษตรกรรายย่อย และเป็นการเลี้ยงแบบพื้นบ้านเพื่อยังชีพ

9.ยางพารา

สถานการณ์การผลิตยางพารา มีพื้นที่ปลูกยางพารา 6,334 ไร่ กระจายอยู่ในพื้นที่ 9 อำเภอ แต่ปลูกมากที่อำเภอกระนวน จำนวน 3,574 ไร่ อำเภออุบลรัตน์ 1,443 ไร่ นอกนั้นมีปลูกที่อำเภอเมือง บ้านฝาง พระยืน หนองเรือ น้ำพอง ภูเวียง และกิ่งอำเภอชำสูง ประมาณอำเภอละ 50-500 ไร่ โดยยางแผ่นดิบที่ผลิตได้ในจังหวัดขอนแก่นแรกเริ่มในปี 2540 เกษตรกรจะนำไปขายที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดขอนแก่น ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับซื้อตามโครงการ

แทรกแซงตลาดยางพารา เป็นสหกรณ์การเช่าที่ดินคงมูลหนึ่งจำกัด ตำบล둔สาด อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น และมีร้านค้าของเอกชนซื้อขายเกิดขึ้นอีกหลายราย ส่วนใหญ่เกษตรกรจะขายให้ตลาดของโครงการแทรกแซงตลาดยางพารา เพราะราคาสูงกว่า

10. ส้มเขียวหวาน

ส้มเขียวหวานในจังหวัดขอนแก่น เกษตรกรได้เริ่มหันมาสนใจปลูกส้มเขียวหวานกันมากขึ้น เนื่องจากเกษตรกรชาวไร่อ้อยบางรายเริ่มเปลี่ยนจากการปลูกอ้อยมาปลูกส้มเขียวหวาน ประกอบกับประมาณปี 2541 โครงการพัฒนาไม้ผลและพืชสวนอื่นๆ ภายใต้การช่วยเหลือจากประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้ส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานในเขตพื้นที่อำเภอชุมแพ อำเภอสีชมพู และอำเภอภูผาม่าน ในปี 2544 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 1,112 ไร่ พันธุ์ที่ปลูกเป็นส้มโชกุน และส้มปลอดโรค แหล่งปลูกมากในอำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอชุมแพ อำเภอสีชมพู

11. ผักปลอดสารพิษ

จังหวัดขอนแก่นถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่ง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษที่สำคัญของประเทศ โดยได้มีการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษจังหวัดขอนแก่น 20 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ 38 ตำบล และชุมชนเทศบาลนครขอนแก่นมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการประมาณ 2,000 คน มีพื้นที่ 5,000 ไร่

สถานการณ์ด้านแรงงาน

จากผลการสำรวจข้อมูลกำลังแรงงานในจังหวัดขอนแก่น ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2546 พบว่ามีประชากรที่เป็นกำลังแรงงาน 931,173 คน กำลังแรงงานมีงานทำ 865,473 คน ไม่มีงานทำ 38,242 คน รอดูฤดูกาล 27,458 คน แรงงานภาคเกษตรมีจำนวนมาก รองลงมาภาคพาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม สำหรับแรงงานที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ ปี 2545 มีจำนวน 10,048 คน น้อยกว่าปี 2544 จำนวน 411 คน สำหรับปี 2546 ณ มกราคม-มีนาคม จำนวน 2,823 คน ส่วนใหญ่ไปทำงานในประเทศได้หวั่น อิสราเอล สิงคโปร์ บรูไน และฮ่องกง ด้านการจ้างงานในจังหวัดขอนแก่น จำนวนสถานประกอบการในปี 2546 มี 6,558 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 9 มิถุนายน 2546) จำนวนลูกจ้าง 93,547 คน เข้ากองทุนประกันสังคม ปี 2545 จำนวน 4,723 แห่ง มีผู้ประกันตน 83,053 คน ผู้ประกันตนเหล่านี้ได้รับสิทธิประโยชน์ 6 กรณี คือ กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร และชราภาพ ส่วนกองทุนเงินทดแทนจะได้รับการคุ้มครอง กรณีประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย และเสียชีวิต เนื่องจากการทำงาน และขณะนี้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น ได้จัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 10 คน ซึ่งมีจำนวน 2,846 แห่ง เพื่อเตรียมการขยายการคุ้มครองลูกจ้างในกองทุนประกันสังคม ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2544 นี้

สำหรับแรงงานต่างด้าวนั้น เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2543 ผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา ที่อยู่ในระหว่างรอการส่งกลับทำงานได้ชั่วคราวใน 18 กิจการ 37 จังหวัด ระยะเวลาการอนุญาตให้สิ้นสุดไม่เกินวันที่ 13 สิงหาคม 2544 ซึ่งจังหวัดขอนแก่นไม่อยู่ในกลุ่มจังหวัดที่ได้รับการผ่อนผัน เนื่องจากไม่มีปัญหาการขาดแคลนแรงงานและยังไม่มีเจตจำนงที่จะต้องจ้างแรงงานต่างด้าว ขณะนี้มีแรงงานต่างด้าวขึ้นทะเบียนในจังหวัดขอนแก่น รวม 438 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2546) แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและได้รับการผ่อนผันให้ทำงานในจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่ทำงานเป็นกรรมกรในโรงงาน ผู้รับใช้ในบ้าน และคนงานในแปลงเพาะปลูก ค่าแรงขั้นต่ำตามที่ประกาศในเดือนมกราคม ปี 2546 วันละ 136 บาท

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

1.ขยะมูลฝอย จังหวัดขอนแก่นมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 813 ตัน / วัน หรือประมาณ 300,000 ตัน / ปี เกิดจากชุมชนระดับเทศบาลประมาณ 265 ตัน / วัน คิดเป็นร้อยละ 32.6 เกิดจากเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลประมาณ 5-48 ตัน / วัน คิดเป็นร้อยละ 67.4 ชุมชนที่มีการสร้างระบบกำจัดขยะฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล มีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ศูนย์กำจัดเทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลเมืองเมืองพล เทศบาลตำบลบ้านไผ่ เทศบาลตำบลชุมแพ เทศบาลตำบลหนองโก เทศบาลตำบลท่าพระ เทศบาลตำบลน้ำพอง ร่วมกับเทศบาลตำบลเขาสวนกวาง และองค์การบริหารส่วนตำบลคำม่วง ซึ่งทั้งหมดสามารถกำจัดขยะได้ประมาณ 276 ตัน / วัน คิดเป็นร้อยละ 34 ของปริมาณขยะทั้งหมดที่เกิดขึ้นส่วนที่เหลือ 537 ตัน / วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 66 กำจัดแบบเทกองและเผา ซึ่งไม่ถูกหลักสุขาภิบาล

2.มลพิษทางน้ำ ปัจจุบันคุณภาพน้ำในลำน้ำและแหล่งน้ำต่างๆ ของจังหวัดขอนแก่น มีสภาพเสื่อมโทรม เนื่องจากการระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ได้จากน้ำเสียจากชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์ และเกษตรกรรม ซึ่งแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวส่วนใหญ่ยังขาดการจัดการน้ำเสียให้ได้คุณภาพก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

สำหรับการแก้ไขน้ำเสียชุมชนมีเพียงเทศบาลนครขอนแก่นแห่งเดียว มีการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเปิดดำเนินการใช้แล้ว และอยู่ระหว่างการเตรียม 3 พื้นที่ คือ ดำเนินการออกแบบก่อสร้างแล้ว 2 พื้นที่ คือ เทศบาลเมืองเมืองพล เทศบาลตำบลบ้านไผ่ อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาออกแบบ 1 พื้นที่ คือ เทศบาลตำบลชนบท และได้ศึกษาความเหมาะสม และออกแบบเบื้องต้น 1 พื้นที่ คือ เทศบาลตำบลชุมแพ

3.มลพิษทางอากาศและเสียง มลพิษทางอากาศและเสียงในจังหวัดขอนแก่น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนยานพาหนะและโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงมักจะมีสาเหตุจากโรงงานอุตสาหกรรมโดยเฉพาะพื้นที่อำเภอโนนสูง ซึ่งมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ตั้งอยู่ เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานผลิตเยื่อกระดาษ และโรงโม่หินในเขตพื้นที่อำเภอภูผาม่าน จึงมักมีการร้องเรียนจากชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงแหล่งดังกล่าว

งบประมาณ

รายละเอียดรายจ่ายจริงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (3 ปี ย้อนหลัง)

หมวดรายจ่าย	รายจ่ายจริงประจำปี			ประมาณการ รายจ่าย ปี 2548
	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547 (ต.ค.46-30 ม.ค.47)	
หมวดเงินงบกลาง	9,262,121.00	9,773,636.60	5,307,101.21	
หมวดเงินเดือน	16,900,256.63	17,949,435.44	6,424,203.84	
หมวดค่าจ้างประจำ	5,223,120.00	5,277,840.00	1,819,746.45	
หมวดค่าตอบแทน	6,190,301.06	6,528,244.13	2,239,187.17	
หมวดค่าใช้สอย	5,087,499.58	17,400,726.71	6,860,512.71	
หมวดค่าวัสดุ	7,156,289.97	11,816,706.60	1,704,581.34	
หมวดสาธารณูปโภค	1,426,290.38	1,472,163.49	521,500.74	
หมวดเงินอุดหนุน	13,367,964.50	39,320,906.16	4,260,000.00	
หมวดรายจ่ายอื่น	11,264,511.00	16,043,776.00	5,906,538.00	
หมวดครุภัณฑ์	6,992,540.00	32,041,838.00	1,524,300.00	
หมวดค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	133,906,235.14	140,021,570.00	-	
รวมจ่ายทั้งสิ้น	216,777,129.26	297,646,843.13	36,567,671.46	

ประมาณการงบประมาณ

หมวดรายจ่าย	ประมาณการรายจ่าย			ประมาณการ รายจ่าย ปี 2548
	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	
หมวดเงินกลาง	7,470,000.00	7,090,000.00	39,010,000.00	
หมวดเงินเดือนและ ค่าจ้างประจำ	21,242,880.00	24,293,180.00	28,988,850.00	
หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	21,145,620.00	23,565,080.00	45,653,400.00	
หมวดสาธารณูปโภค	1,700,000.00	1,710,000.00	1,900,000.00	
หมวดเงินอุดหนุน	10,706,160.00	11,626,180.00	16,745,850.00	
หมวดรายจ่ายอื่น	13,077,020.00	22,360,000.00	56,064,300.00	
หมวดครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	149,378,000.00	97,697,100.00	111,631,120.00	

รายได้

รายละเอียดตามรับจริง (ย้อนหลัง 3 ปี) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

หมวด/ประเภท	ประมาณการ รายรับปี 2548	ประมาณการ รายรับ 2547	รับจริงปี 2547 (ต.ค.46-30 ม.ค.47)	รับจริง ปี 2546	รับจริง ปี 2545
1. หมวดภาษีอากร รวม	347,750,000.00	297,500,000.00	112,466,982.41	326,297,471.06	195,606,767.61
2. หมวดค่าธรรมเนียม รวม	750,000.00	800,000.00	226,500.00	529,468.60	923,662.76
3. หมวดรายได้จาก ทรัพย์สิน รวม	650,000.00	650,000.00	101,147.17	835,875.44	1,238,702.18
4. หมวดรายได้ เบ็ดเตล็ด รวม	830,000.00	1,030,000.00	190,950.00	756,133.31	1,029,940.54
5. หมวดรายได้จาก ทุน รวม	20,000.00	20,000.00	-	455,645.00	284,940.00
รวมทั้งสิ้น	350,000,000.00	300,000,000.00	112,985,579.58	328,874,593.41	199,084,013.09
6. เงินอุดหนุนทั่วไป	-	-	-	-	-

ประมาณการรายรับ ย้อนหลัง 3 ปี

หมวด/ประเภท	ประมาณการ รายรับปี 2547	ประมาณการ รายรับปี 2546	ประมาณการ รายรับปี 2545
1. หมวดภาษีอากร			
รวม	297,500,000.00	184,850,000.00	222,800,000.00
2. หมวดค่าธรรมเนียม			
รวม	800,000.00	900,000.00	650,000.00
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน			
รวม	650,000.00	1,050,000.00	100,000.00
4. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด			
รวม	1,030,000.00	1,530,000.00	2,030,000.00
5. หมวดรายได้จากทุน			
รวม	20,000.00	20,000.00	20,000.00
รวมทั้งสิ้น	300,000,000.00	188,350,000.00	225,600,000.00
6. เงินอุดหนุนทั่วไป	-	-	-

แผนงานเพื่อพัฒนาองค์กรด้านต่างๆ

การจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยแยกตามภารกิจของส่วนราชการ เพื่อเสนอผู้บริหารพิจารณาอนุมัติ แยกเป็น

1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ฝ่ายบริหารงานบุคคล
- ฝ่ายนิติการและพาณิชย์
- ฝ่ายพัฒนาสังคม
- ฝ่ายการท่องเที่ยวและการกีฬา

2. กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย

- ฝ่ายการประชุมสภาฯ
- ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

3. กองแผนและงบประมาณ ประกอบด้วย

- ฝ่ายงบประมาณและพัฒนารายได้
- ฝ่ายนโยบายและแผน
- ฝ่ายสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งแวดล้อม

4. กองคลัง ประกอบด้วย

- ฝ่ายเร่งรัดและจัดเก็บรายได้
- ฝ่ายพัสดุและทรัพย์สิน
- ฝ่ายบัญชี
- ฝ่ายการเงิน

5. กองช่าง ประกอบด้วย

- ฝ่ายวิชาการ
- ฝ่ายสำรวจและออกแบบ
- ฝ่ายทรัพยากรน้ำ
- ฝ่ายสาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม
- ฝ่ายทางหลวงท้องถิ่น
- ฝ่ายก่อสร้างและซ่อมบำรุง
- ฝ่ายเครื่องจักรกล
- งานธุรการ

การจัดทำแผนด้านอื่นๆ

ด้านพัฒนามนุคลากร

1. การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาผู้บริหารระดับสูง ดังนี้

- 1.1 ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 1.2 รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 1.3 หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 1.4 ผู้อำนวยการกองกิจการสภา อบจ.
- 1.5 ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ

- 1.6 ผู้อำนวยการกองคลัง
- 1.7 ผู้อำนวยการกองช่าง
- 1.8 ผู้อำนวยการกองการศึกษา

2.การฝึกอบรมบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนี้

- 2.1 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป
- 2.2 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานนโยบายฯ
- 2.3 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานคลัง
- 2.4 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานช่าง
- 2.5 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารการศึกษา
- 2.6 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักวิชาการการศึกษา
- 2.7 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งสารวัตรนักเรียน
- 2.8 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งศึกษานิเทศก์
- 2.9 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งบรรณารักษ์
- 2.10 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สนับสนุนการ
- 2.11 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จพง./จนท.ศูนย์เยาวชน
- 2.12 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จพง.ห้องสมุด
- 2.13 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จนท.ห้องสมุด
- 2.14 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งวิศวกรโยธา
- 2.15 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งวิศวกรเครื่องกล
- 2.16 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนิติกร
- 2.17 หลักสูตรสำหรับบุคลากรเปลี่ยนสายงาน (จบห.งานทั่วไป)
- 2.18 หลักสูตรสำหรับบุคลากรเปลี่ยนสายงาน (จนท.วิเคราะห์นโยบายและแผน)
- 2.19 หลักสูตรสำหรับบุคลากรเปลี่ยนสายงาน (นักวิชาการเงินและบัญชี)
- 2.20 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินฯ
- 2.21 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานพัสดุ
- 2.22 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานการคลัง
- 2.23 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักวิชาการคลัง
- 2.24 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนายช่างโยธา

- 2.25 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนายช่างเครื่องกล
- 2.26 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งช่างเครื่องกล
- 2.27 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบห.งานธุรการ
- 2.28 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จพง.ธุรการ
- 2.29 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จนท.การเงิน
- 2.30 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จนท.พัสดุ
- 2.31 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จนท.การคลัง
- 2.32 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จนท.ธุรการ
- 2.33 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จนท.บันทึกข้อมูล

3. การศึกษาดูงาน

การพัฒนาบุคลากรที่อยู่ในระดับผู้ปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้ความสำคัญกับการศึกษาดูงาน เพราะการศึกษาดูงานเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะเป็นการพัฒนาบุคลากรได้ ซึ่งการศึกษาดูงานของบุคลากร ทำให้ผู้ที่ได้เข้าร่วมโครงการสามารถที่จะนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน นำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการทำงานของหน่วยงานตนเองให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กรได้ดียิ่งขึ้น

ด้านระบบงาน

เป็นระบบงานสารสนเทศ

- จัดทำโปรแกรมบริหารงานบุคคล
- จัดทำโปรแกรมบัญชีเงินเดือนของข้าราชการและลูกจ้างประจำ
- จัดทำโปรแกรมประมาณราคาค่าก่อสร้าง

ด้านเทคโนโลยี

- สื่อสาร รับ - ส่งข้อมูล ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต ผ่านเว็บไซต์ WWW.KKPAO.ORG

2. แผนแม่บทของ อบจ.ขอนแก่น

หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 284 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน และเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ

ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้บัญญัติให้มืองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ยังได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้น

นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นๆ อีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เช่น

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.2542
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2542
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.2542

ทำให้เห็นได้ว่า มีการกำหนดตัวบทกฎหมายและกลไกทางกฎหมาย เพื่อให้การกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นเป็นไปอย่างโปร่งใส และสามารถตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดยุคหลังรัฐธรรมนูญ 2540 ประกาศใช้ จึงมีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีได้มีอำนาจหน้าที่เพียงในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคมของท้องถิ่นด้วย และยังเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้น

ผลการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในปีที่ผ่านมา

จำนวนแผนงาน/โครงการและงบประมาณ ในแผนพัฒนาประจำปี กับจำนวนแผนงาน/โครงการและงบประมาณที่ดำเนินการจริง

สาขา/แผนงาน	จำนวนโครงการในแผนพัฒนาประจำปี	จำนวนโครงการที่ดำเนินการจริง	ร้อยละ	จำนวนงบประมาณในแผนพัฒนาประจำปี	จำนวนงบประมาณที่ดำเนินการจริง	ร้อยละ
1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	503	222	39.78	238,541,365	74,704,360	55.77
2. สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ	83	25	4.48	47,554,940	9,063,700	6.77
3. สาขาการพัฒนาสังคม	256	208	37.28	41,421,617	43,575,920	32.53
4. สาขาการพัฒนาการเมืองการบริหาร	144	102	18.28	39,883,200	6,268,900	4.68
5. สาขาการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20	1	0.18	14,540,000	335,000	0.25
รวม	1,006	558	100	381,891,122	133,947,880	100

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในปี พ.ศ.2546 ที่ผ่านมามีพบว่า จำนวนโครงการในแผนพัฒนาประจำปี มีจำนวน 1,006 โครงการ

- จำนวนโครงการที่ดำเนินการจริง 558 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 55.47
- จำนวนงบประมาณในแผนพัฒนาประจำปี 381,891,122 บาท
- จำนวนงบประมาณที่ดำเนินการจริง 133,947,880 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.07

เมื่อพิจารณาตามสาขาการพัฒนา สาขาที่พัฒนาตามแผนมากที่สุดเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	55.77 %
2. สาขาการพัฒนาสังคม	32.53 %
3. สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ	6.77 %
4. สาขาพัฒนาการเมืองการบริหาร	4.68 %
5. สาขาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.25 %

จำนวนแผนงาน/โครงการ และงบประมาณในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ขอนแก่น ในปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2546) จำแนกตามสาขาการพัฒนา

สาขา/แผนงาน	จำนวนโครงการ ที่ดำเนินการจริง	ร้อยละ	จำนวนงบประมาณ ที่ดำเนินงานจริง	ร้อยละ
1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	222	39.78	74,704,360	55.77
2. สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ	25	4.48	9,063,700	6.77
3. สาขาพัฒนาสังคม	208	37.28	43,575,920	32.53
4. สาขาพัฒนาการเมืองการบริหาร	102	18.28	6,268,900	4.68
5. สาขาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	0.18	335,000	0.25
รวม	558	100	133,947,880	100

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในปี
พ.ศ.2546 ที่ผ่านมามีจำนวนโครงการที่ดำเนินการจริง 558 โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น
133,947,880 บาท สาขาที่ดำเนินการจริงสูงสุดเรียงลำดับได้ดังนี้

1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 222 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 39.78
2. สาขาพัฒนาสังคม 208 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 37.28
3. สาขาพัฒนาการเมืองการบริหาร 102 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 18.28
4. สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ 25 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 4.48
5. สาขาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.18

และจำนวนงบประมาณที่ดำเนินการจริงสูงสุด เรียงตามสาขาการพัฒนา ดังนี้

1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 74,704,360 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.77
2. สาขาพัฒนาสังคม 43,575,920 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.53
3. สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ 9,063,700 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.77

4. สาขาการพัฒนากองเมืองการบริหาร 6,268,900 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.68
5. สาขาการพัฒนาศูนย์บริการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 355,000 บาท คิดเป็นร้อยละ

0.25

จากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี พ.ศ.2546 ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าสาขาที่มีการดำเนินการจริงและมีการใช้จ่ายงบประมาณสูงสุด คือ สาขาการพัฒนากองเมืองพื้นฐาน ทั้งนี้เกิดจากความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ แต่การพัฒนาทุกๆ ด้านก็ถูกจำกัดด้วยงบประมาณ

ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ด้านเศรษฐกิจ

1.1 เศรษฐกิจโดยรวม

โอกาส

- รายได้เฉลี่ยของประชากร คนละ 40,985 บาทต่อปี (ข้อมูลปี 2544) สูงเป็นอันดับหนึ่งของภูมิภาค แสดงให้เห็นถึงอำนาจการซื้อของประชาชนที่มีต่อการบริโภคสินค้า
- คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2537 ให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่อำเภอโนนสูง จังหวัดขอนแก่น
- มีสถาบันการเงินตั้งอยู่มากที่สุด ทั้งที่เป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ตลอดจนสำนักงานอำนวยการสินเชื่อ และมีการกระจายตัวของแหล่งสถาบันการเงินครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถที่จะให้การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดได้
- มีหน่วยงานราชการและหน่วยงานระดับภูมิภาค ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าการเงิน และอุตสาหกรรม ตั้งอยู่มากที่สุดในภูมิภาค
- มีสถาบันที่สอนด้านช่างตามมาตรฐานกระทรวงครบทุกประเภท เช่น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเทคนิค สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ที่จะพัฒนาแรงงานทั้งฝีมือและแรงงานฝีมือ ให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน
- มีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป สูงประมาณ 1.4 ล้านคน
- มีแหล่งที่ดินที่จะใช้ประโยชน์ในการลงทุนมาก และราคายังอยู่ในอัตราที่ไม่สูงมากนักโดยเฉพาะเขตพื้นที่รอบนอก
- ที่ดินบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการลงทุนในด้านเกษตรกรรม เนื่องจากปัจจัยด้านคุณภาพดิน และการขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีบทบาทสูงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

ข้อจำกัด

- ภาวะการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการยังคงเป็นบทบาทของนักลงทุนท้องถิ่นเป็นหลักและมีไม่มากนัก การลงทุนของนักลงทุนภายนอกมีน้อย ทำให้ภาวะการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ในภาพรวมมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่ไม่สูงนัก

- ประชากรในภาคชนบท ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ยังมีรายได้เฉลี่ยในอัตราที่ต่ำกว่าประชาชนในเขตเมือง โดยเฉลี่ยมีรายได้คนละ 4,000 - 5,000 บาทต่อปี ทำให้อำนาจซื้อและปริมาณการไหลเวียนของสินค้าต่อประชากรในภาคชนบทยังอยู่ในอัตราที่ต่ำ

- ขาดแคลนเงินเพื่อการลงทุนเนื่องจากการระดมเงินออมมีน้อย

1.2 สาขาการเกษตรกรรม

โอกาส

- การลงทุนของจังหวัดขอนแก่นในภาคอุตสาหกรรมส่วนมาก เป็นการลงทุนอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรเป็นหลัก สามารถจะรองรับผลผลิตในภาคเกษตรกรรมได้

- ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นมีฐานะเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นศูนย์รวบรวมผลผลิตของสินค้าที่จะกระจายไปสู่จังหวัดต่างๆ ในภูมิภาค ทำให้โอกาสในการกระจายสินค้าโดยเฉพาะสินค้าภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มที่สูงขึ้น อันจะส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตในการพัฒนาภาคเกษตรกรรม

- มีแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่จะสนับสนุนในการพัฒนาภาคเกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำพอง ลำน้ำชี ลำน้ำเซิน เขื่อนอุบลรัตน์ และโครงการชลประทานหนองหวาย

- เป็นศูนย์รวมของสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน ศึกษา วิจัย และทดลอง อันจะเป็นการพัฒนาและปรับปรุงการทำการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

ข้อจำกัด

- พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตเกษตรน้ำฝน จึงมีความผันแปรของสภาพภูมิอากาศสูง ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ขาดความต่อเนื่อง และมีอัตราการเสี่ยงสูง

- ปัจจัยการผลิตด้านที่ดินส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำ และมีข้อจำกัดของน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะในฤดูแล้ง เนื่องจากคุณภาพดินไม่สามารถที่จะกักเก็บน้ำได้เพียงพอ กับความต้องการใช้ในการเกษตร เพราะมีสภาพเป็นดินทรายและดินเค็ม

- แหล่งเงินทุนสินเชื่อเพื่อการเกษตรมีจำกัด และไม่เพียงพอ

- ขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตร ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่แรงงานที่มีอยู่จะเป็นแรงงานของคนรุ่นเก่าเป็นหลัก
- การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตมีน้อย วิธีการผลิตยังคงใช้การผลิตแบบดั้งเดิม ซึ่งให้ผลผลิตน้อยไม่คุ้มกับการลงทุน
- ผลผลิตทางการเกษตรส่วนมากจะมีลักษณะเป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มทำให้แต่ละรายมีผลผลิตไม่มากนัก และอยู่กระจัดกระจายยากต่อการควบคุมในด้านคุณภาพของผลผลิต และผลผลิตส่วนใหญ่คุณภาพยังไม่ได้มาตรฐาน
- ศูนย์รวมผลผลิตทางการเกษตรมีไม่เพียงพอ
- ความไม่แน่นอนของราคาสินค้าภาคเกษตรกรรมและความไม่เป็นธรรมในด้านราคา
- บทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจในสาขาภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการ มีสูงกว่าภาคการเกษตร
- เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการจัดการด้านการตลาดแบบครบวงจรยังไม่เกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน
- เกษตรกรในภาคเกษตรกรรมบางส่วนไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน และมีหนี้สินมาก
- พื้นที่ดินเหมาะกับการปลูกพืชบางชนิด เนื่องจากโครงสร้างดั้งเดิมของดินไม่ดี
- แรงงานในภาคเกษตรกรรมไม่แน่นอน มีการเคลื่อนย้ายแรงงานบ่อย

1.3 สาขาอุตสาหกรรม

โอกาส

- มีฐานอุตสาหกรรมเดิมที่เข้มแข็งและสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนาได้
- มีวัตถุดิบที่จะใช้ในการประกอบการทั้งวัตถุดิบจากภาคเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ ประเภทแร่ธาตุ ที่ยังไม่ได้นำมาใช้ในการพัฒนาเชิงพาณิชย์
- เป็นศูนย์รวมของสถาบันรัฐ ด้านการบริหารราชการ และการบริหารการเงิน ที่พร้อมจะให้คำแนะนำในเชิงนโยบาย การให้บริหาร และด้านวิชาการ ตลอดจนสนับสนุนด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรม
- มีจำนวนแรงงานอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปมาก โดยเฉลี่ยประมาณ 1.0059 ล้านคน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2545)

- มีความพร้อมในด้านพลังงาน เช่น มีโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ ที่มีกำลังการผลิตไฟฟ้าสูงสุดในภูมิภาค สามารถสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมทุกประเภทได้

- เป็นศูนย์กลางของการคมนาคมที่สามารถจะอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

- เป็นเมืองหลัก 1 ใน 9 ของจังหวัดศูนย์กลางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค จะทำให้ขอนแก่นได้รับการสนับสนุนบริการพื้นฐานจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

- สามารถจัดหาที่ดินเพื่อเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมได้มาก และราคายังไม่สูงเกินไป

- มีสถาบันการเงินซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนมาก

ข้อจำกัด

- วัตถุดิบในการผลิตจากภาคเกษตรไม่แน่นอนและคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน

- แรงงานมีการเข้า-ออกสูง และมีคุณภาพด้านทักษะฝีมือต่ำ ไม่มีความรู้ความสามารถ และทักษะทางด้านเทคโนโลยีระดับสูง

- ขาดแคลนนักลงทุนประกอบการในท้องถิ่นและนอกพื้นที่

- ไม่มีศูนย์รวมของการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม

- การระดมเงินทุนของสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุนการประกอบการอุตสาหกรรมมีน้อยและยังขาดแคลนเงินทุน

- กระแสการตื่นตัวในด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างสูง

- มาตรการส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐยังไม่ส่งผลและขยายตัวให้เกิดการลงทุนเท่าที่ควร

- ขาดการประชาสัมพันธ์ที่จะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการประกอบการ

อุตสาหกรรม

- ปัจจุบันโครงสร้างพื้นฐานที่จะสนับสนุนการประกอบการอุตสาหกรรมยังไม่เพียงพอ

1.4 สาขาการพาณิชย์กรรม/การค้า

โอกาส

- มีแนวโน้มของอัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์สูง

- การขยายตัวของประชากรโดยรวม และการเพิ่มของประชากรในเขตเมืองสูง จะทำให้ความต้องการสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านปริมาณและความหลากหลายของรูปแบบ

- เป็นแหล่งศูนย์รวมความต้องการในการบริโภคสินค้า เนื่องจากการเป็นเมืองหลักของการพัฒนา ที่มีส่วนราชการ สถาบันการศึกษาเป็นจำนวนมาก

- เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้ากับเมืองบริวาร

- มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวก สามารถเชื่อมโยงธุรกิจการค้ากับพื้นที่รอบข้างได้ ตลาดสินค้าจึงมีใช้มีเฉพาะภายในจังหวัดเท่านั้น

- มีแหล่งเงินทุนที่พร้อมจะให้สินเชื่อในการประกอบการ

ข้อจำกัด

- ขาดแหล่งคลังสินค้าเพื่อการพาณิชย์กรรม และการค้า

- ขาดสถาบันการเงินเฉพาะเพื่อให้การส่งเสริมธุรกิจเฉพาะโดยตรง

- ตลาดศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้ามีจำกัด

- อำนาจซื้อของประชากรในภาคชนบทต่ำเฉลี่ยจะมีรายได้คนละ 4,000 - 5,000

บาท ต่อปี

- การเชื่อมโยงสินค้าด้านพาณิชย์กรรมและการค้าระหว่างจังหวัดกับแหล่งผลิต

จากส่วนกลางมีปริมาณการขนส่งต่อเที่ยววันน้อย

1.5 สาขาการท่องเที่ยว

โอกาส

- เป็นจุดศูนย์กลางที่สามารถจะเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดใกล้เคียงได้

- มีความพร้อมในด้านของการให้บริการการท่องเที่ยวทั้งในด้านที่พัก ร้านอาหาร

ของที่ระลึก และแหล่งบันเทิง

- มีศูนย์ให้บริการแนะนำการท่องเที่ยว

- มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดที่จะสร้างความสนใจให้กับ

นักท่องเที่ยวได้ เช่น ประเพณีผูกเสี่ยว อุทยานประวัติศาสตร์ไดโนเสาร์ภูเวียง และปราสาทเปือยน้อย เป็นต้น

- มีแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดหลายแห่งทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว

ธรรมชาติ โบราณคดี

ข้อจำกัด

- สถานที่ท่องเที่ยวขาดการบูรณะฟื้นฟูและพัฒนาให้ดึงดูดงาม ทั้งด้านภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก

- แหล่งที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ห่างไกล ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางนาน

- เส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาน้อย และไม่มีโครงข่ายในลักษณะเชื่อมโยงครบวงจรกัน
- ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
- มาตรการในการดูแลชีวิต ทรัพย์สิน และการอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวของภาครัฐและเอกชนยังไม่เพียงพอและขาดคุณภาพ

2. ด้านสังคม

2.1 ด้านกายภาพ

โอกาส

- ไม่อยู่ในพื้นที่เขตอิทธิพลของมรสุมโดยตรง
- ทำเลที่ตั้งเหมาะสม กล่าวคือ ตั้งอยู่ตอนกลางของภูมิภาคที่สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดต่างๆ ในภูมิภาคได้โดยสะดวก
- เป็นประตูสู่จังหวัดในแถบอีสานตอนบนและสามารถเชื่อมโยงกับภาคเหนือได้สะดวก
- มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 93 เป็นที่ราบที่สามารถจะใช้ประโยชน์ให้เกิดการพัฒนาได้
- มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาได้ทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
- เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่ธาตุและแก๊ส
- พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตลุ่มน้ำของแม่น้ำสายหลัก เช่น ลำน้ำพอง ลำน้ำชี ลำน้ำเซิน และลำน้ำพุง

ข้อจำกัด

- มีพื้นที่บางส่วนของพื้นที่ราบมีคุณภาพของดินต่ำ โดยมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายและดินเค็ม
- ทรัพยากรธรรมชาติบางประเภทยังไม่มีนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์
- ประสิทธิภาพทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วม และภาวะแห้งแล้งอย่างต่อเนื่อง
- ฤดูร้อนบางปีจะมีอากาศร้อนจัด เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและอุปสรรคต่อการพัฒนา
- ทรัพยากรป่าไม้มีจำนวนจำกัด

2.2 ด้านประชากร ชุมชน และการประกอบอาชีพ

โอกาส

- แนวโน้มในการประกอบอาชีพหลักของประชาชนส่วนใหญ่ คือ การเกษตรกรรม
ลดน้อยลง

- ประชากรส่วนใหญ่สามารถอ่านออกเขียนได้ มีความขยันและกระตือรือร้น
- มีจำนวนประชากรที่เข้าสู่แรงงานนอกภาคเกษตรกรรมมาก
- มีชุมชนที่เป็นศูนย์กลางความเจริญหลายแห่ง ซึ่งจะไม่ส่งผลให้เกิดการกระจุก

ตัวของชุมชน

- แหล่งที่ตั้งของชุมชนที่เป็นศูนย์กลางความเจริญส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ตามแนว
เส้นทางการคมนาคมสายหลัก ทั้งทางรถไฟ และทางรถยนต์

ข้อจำกัด

- อัตราการเคลื่อนย้ายของประชากรมีสูง โดยเฉพาะในวัยแรงงาน
- ประชากรมีความรู้ ความสามารถน้อยไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
ในภาคอุตสาหกรรม

- จำนวนประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 - 29 ปี ทำให้ถูก
เอาเปรียบในตลาดแรงงาน

- มีทางเลือกในการประกอบอาชีพน้อย โดยเฉพาะในชนบท
- ขาดแคลนประชากรวัยแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากมีการอพยพแรงงานไปนอกพื้นที่
- การดำเนินวิถีชีวิตของประชากรส่วนใหญ่ยังคงเป็นแบบดั้งเดิม

2.3 ด้านการศึกษา/ทัศนคติของประชาชน

โอกาส

- เป็นศูนย์รวมของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในทุกระดับ ซึ่งมีทั้ง
การศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

- มีความพร้อมในด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการศึกษา
- ผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ทำให้กระแสดemand
ของภาคเอกชนในด้านบุคลากรที่มีความรู้ในสาขาต่างๆ มีแนวโน้มสูงขึ้น

- ปริมาณความต้องการในการศึกษามีมากโดยเฉพาะในเขตชุมชนเมือง ซึ่งเป็น
ผลจากการพัฒนาที่ผ่านมา

ข้อจำกัด

- อัตราการเรียนต่อในระดับที่สูงกว่าภาคบังคับมีน้อย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียน
ในภาคชนบท

- อัตราการลงทุนด้านการศึกษาของผู้ปกครองต่อบุตรมีน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านรายได้ โดยเฉพาะในชนบท
- นโยบายขยายโอกาสทางการศึกษายังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง
- จำนวนของผู้ที่อยู่ในวัยเรียนมีน้อย ส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้วก็จะออกไปใช้แรงงานแทน

2.4 ด้านสาธารณสุข

โอกาส

- เป็นศูนย์วิชาการแพทย์ของอินโดจีน มีสถาบันการแพทย์และพยาบาลผลิตบุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล
- เป็นที่ตั้งของศูนย์การแพทย์ที่สำคัญ เช่น ศูนย์หัวใจสิริกิติ์ และมีเครื่องมืออุปกรณ์การแพทย์ที่ทันสมัย
- เป็นแหล่งศูนย์กลางในด้านสาธารณสุขของภูมิภาค มีโรงพยาบาล คลินิก เอกชน จำนวนแพทย์ และพยาบาลที่มากที่สุดในภูมิภาค
- อัตราเสี่ยงของการเจ็บป่วยของประชากรมีโอกาสแนวโน้มที่จะสูงขึ้น จากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลของการพัฒนาเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญ เช่น การเจ็บป่วยจากปัญหาการบริการทางเพศ การเจ็บป่วยจากผลกระทบมลภาวะจากการประกอบการอุตสาหกรรม
- มีประชาชนจากจังหวัดรอบข้างมาใช้บริการในด้านการรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน ที่มีมาตรฐานการให้บริการอยู่ในเกณฑ์สูง มีเครื่องมืออุปกรณ์การแพทย์ที่ทันสมัย
- ประชาชนส่วนใหญ่จำเป็นต้องรับบริการด้านสาธารณสุขทั้งจากภาครัฐและเอกชน เนื่องจากยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเอง

ข้อจำกัด

- บุคลากรด้านสาธารณสุขแม้จะมีจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรที่เจ็บป่วยต้องการรับบริการด้านสาธารณสุขแล้ว ยังมีไม่เพียงพอ
- อุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย ยังมีไม่ทั่วถึงทุกสถานพยาบาลภาครัฐ โดยเฉพาะในเขตชนบทที่ห่างไกล และบางประเภทยังไม่มีใช้

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3.1 การคมนาคม

โอกาส

- แนวโน้มการขยายตัวของชุมชนเมืองมีสูงทำให้ความต้องการด้านการคมนาคมของประชาชนมีมากขึ้น
- เป็นศูนย์กลางของการคมนาคมในภูมิภาคซึ่งมีทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางอากาศ และการให้บริการมีตลอดเวลา
- มีเส้นทางคมนาคมทางรถยนต์สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดต่างๆ ในและนอกภูมิภาคได้โดยสะดวกในรัศมีไม่เกิน 300 กิโลเมตร
- มีเส้นทางรถยนต์ทางหลวงแผ่นดินเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่อจังหวัด และระหว่างจังหวัดกับอำเภอโดยทั่วถึง
- มีสนามบินพาณิชย์
- มีสนามบินน้ำพองที่สามารถจะนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการคมนาคมทางอากาศได้

ข้อจำกัด

- มีปัญหาการจราจรติดขัดในเขตเมือง โดยเฉพาะในชั่วโมงเร่งด่วน และขาดอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจัดระบบการจราจร
- การพัฒนาและขยายพื้นผิวจราจรในเขตเมืองเพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจรมีข้อจำกัด เกี่ยวกับผังเมือง และชุมชนที่อยู่อาศัย
- เส้นทางคมนาคมในชนบทชำรุด เสียหายบ่อย เนื่องจากส่วนใหญ่จะเป็นถนนลูกรัง
- งบประมาณเพื่อการพัฒนาเส้นทางคมนาคมไม่เพียงพอ
- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่จะให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางมีน้อย
- เส้นทางคมนาคมทางรถยนต์ชำรุดบ่อยครั้ง เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง การซ่อมบำรุงรักษาขาดงบประมาณและอัตรากำลังที่จะดูแล
- ผู้ใช้รถใช้ถนนขาดระเบียบวินัย ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง

3.2 สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

โอกาส

- มีแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเกี่ยวกับสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ เช่น แก๊ส สำหรับการผลิตไฟฟ้า แหล่งน้ำจากลำน้ำพอง ลำน้ำชี และลำน้ำเซิน สำหรับการผลิตประปา

- ปริมาณความต้องการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามสภาพของผลการพัฒนา โดยเฉพาะภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม
 - มีส่วนราชการที่รับผิดชอบด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการที่มีฐานะเป็น ศูนย์กลางตั้งอยู่ เช่น สำนักงานการไฟฟ้าภูมิภาคเขต 2 สำนักงานประปาภูมิภาคเขต 6
 - ขนบที่ยังขาดแคลนความพร้อมในด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ โดยเฉพาะระบบประปา
 - ร้อยละ 99.6 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดมีไฟฟ้าใช้
 - การให้บริการในด้านของระบบประปามีจำกัดเพียง 7 แห่ง ซึ่งยังไม่ทั่วถึง
- ข้อจำกัด**
- การขยาย/พัฒนาระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ มีขั้นตอนการดำเนินงาน มาก และล่าช้าเนื่องจากเป็นบริการของรัฐ
 - การให้บริการไม่สะดวกและสอดคล้องกับความต้องการ เนื่องจากมีอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์น้อยไม่เพียงพอ
 - ขาดแคลนแหล่งน้ำผิวดินสำหรับน้ำดิบที่จะใช้ในการผลิตระบบประปา และบาง ฤดูกาลแหล่งน้ำดิบ มีน้อยไม่เพียงพอทำให้การบริการไม่สม่ำเสมอ
 - ในชนบทบางพื้นที่ไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดทำระบบประปาชนบทได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับแหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำผิวดิน คือ มีน้อยและเค็ม
 - ระบบการผลิตไฟฟ้ายังไม่มี ความมั่นคง เนื่องจากมีกำลังการผลิตน้อย และต้อง นำเข้าจากแหล่งผลิตอื่น

3.3 ด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

โอกาส

- เป็นศูนย์รวมที่ตั้งของส่วนราชการที่เกี่ยวกับระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม ของภูมิภาค
- มีการขยายตัวทางธุรกิจในการประกอบการลงทุนของภาคเอกชนสูง รวมทั้งการ ขยายบริการของภาครัฐ
- ผลจากนโยบายที่กำหนดให้จังหวัดขอนแก่นเป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางของ การพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาค

ข้อจำกัด

- ความไม่คล่องตัวของส่วนราชการที่รับผิดชอบ เช่น องค์การโทรศัพท์ เนื่องจาก เป็นบริการของรัฐที่ติดขัดและล่าช้าจากระบบและข้อจำกัดในด้านบุคลากรและอุปกรณ์

- การสื่อสารและโทรคมนาคมบางประเภทมีข้อจำกัดในเรื่องระบบ เช่น ข้อจำกัดในเรื่องคู่สายและสัญญาณของโทรศัพท์
- การให้บริการยังไม่รวดเร็วทันใจเท่าที่ควร

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

โอกาส

- มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่ธาตุหลายชนิดที่ยังไม่ถูกนำมาใช้เชิงพาณิชย์

- มีที่ดินจำนวนมากและราคายังไม่สูง
- เป็นแหล่งทรัพยากรน้ำ เช่น แม่น้ำพอง ชี เซิน และเขื่อนอุบลรัตน์
- เป็นแหล่งผลิตแก๊สธรรมชาติที่สำคัญของภูมิภาค
- เป็นที่ตั้งของคลังน้ำมันการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.)

ข้อจำกัด

- การนำแร่ธาตุบางชนิดมาใช้ในเชิงพาณิชย์ของนักลงทุนยังมีข้อจำกัดในเรื่องของผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและการลงทุน
- ดินบางส่วนมีสภาพเป็นดินเค็ม ดินทราย และดินภูเขา ซึ่งส่วนมากอยู่ในเขตน้ำฝน
- ปริมาณฝนมีน้อย
- แหล่งน้ำใต้ดินมีน้อยและคุณภาพไม่เหมาะสมต่อการนำมาอุปโภค/บริโภค
- จำนวนป่าไม้มีน้อย
- มีการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยราษฎรและนายทุนเป็นจำนวนมาก

4.2 สิ่งแวดล้อม

โอกาส

- ประชาชนมีจิตสำนึกและความตระหนักในเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- กระแสความขัดแย้งในเรื่องสิ่งแวดล้อมมีน้อย

ข้อจำกัด

- การขยายตัวของชุมชนและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร โดยเฉพาะในเขตชุมชน
- มีพื้นที่จำกัดในการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะและแหล่งรองรับน้ำเสีย

- บทลงโทษผู้กระทำความผิดด้านสิ่งแวดล้อมไม่เด็ดขาด
- มีส่วนราชการเข้ามาเกี่ยวข้องมากและไม่มีการประสาน ทั้งในด้านการปฏิบัติ

และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ขาดแคลนอุปกรณ์ในการควบคุมและตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม

5. ด้านแรงงาน

โอกาส

- มีจำนวนแรงงานในพื้นที่มากและค่าจ้างยังไม่สูงเกินไป
- มีสถาบันที่พร้อมจะให้การพัฒนาด้านทักษะฝีมือแรงงาน
- การประกอบกิจการของภาคเอกชนที่ใช้เทคโนโลยีสูงยังมีน้อย

ข้อจำกัด

- เป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือต่ำ
- ส่วนมากจะเป็นแรงงานเด็ก ส่วนคนในวัยแรงงานจริงจะเคลื่อนย้ายแรงงานไป

ต่างถิ่น

- แรงงานส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำ

6. ด้านนโยบายของรัฐ

โอกาส

- เป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนาในภูมิภาคทั้งในด้านเศรษฐกิจ

การเงิน สังคม และการศึกษา

- เป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางอุตสาหกรรมในภูมิภาค
- เป็นจังหวัดในเขตส่งเสริมการลงทุน เขต 3
- เป็นสถานที่ในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเพียงหนึ่งตอนบน
- โครงการก่อสร้างทางรถไฟรางคู่ทั่วประเทศ
- การยกระดับของสนามบินจังหวัดขอนแก่น ให้เป็นสนามบินพาณิชย์นานาชาติ

ข้อจำกัด

- การดำเนินกลยุทธ์เพื่อผลักดันนโยบาย โดยรัฐบาลยังไม่ปรากฏรูปธรรมที่ชัดเจน และต่อเนื่องทั้งนโยบายการพัฒนาภายในประเทศ และนโยบายด้านการต่างประเทศกับกลุ่มอินโดจีน
- ประสิทธิภาพของส่วนราชการต่อการตอบสนองต่อนโยบายส่วนมากจะมีข้อจำกัด

ในด้านระเบียบกฎหมาย และความคล่องตัวในการปฏิบัติ

- นักลงทุนในท้องถิ่นมีน้อย รวมทั้งการรวมทุนกับนักลงทุนจากภายนอกที่จะตอบสนองต่อนโยบาย ในฐานะที่เป็นองค์กรหลักในการพัฒนา

7. ด้านการเมือง

โอกาส

- ระดับความขัดแย้งทางการเมืองมีน้อย
- กลุ่มผลประโยชน์มีจำนวนน้อยราย
- นักการเมืองในทุกระดับส่วนใหญ่จะเป็นคนในพื้นที่
- ประชาชนมีความตื่นตัวในทางการเมืองสูง
- การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในทางการเมืองจะเป็นไปในลักษณะของการ

ประนีประนอม

ข้อจำกัด

- การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนโดยนักการเมืองจะเน้นเฉพาะในเขตพื้นที่เลือกตั้งของตนเอง มีการมองประเด็นปัญหาในภาพรวมน้อย
- มีการผูกขาดของกลุ่มผลประโยชน์

8. ด้านโครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

จุดแข็ง

- เป็นศูนย์รวมการประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา
- มีเครื่องมือและอุปกรณ์การปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก
- มีการแบ่งส่วนราชการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ
- มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่เสมอ

จุดอ่อน

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีพื้นที่เต็มทั้งจังหวัด
- มีการกระจายตัวของประชากรและชุมชนมีมากทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง
- อำนาจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในบางส่วนราชการยังคงเป็นอำนาจของส่วนกลาง
- ส่วนราชการที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยตรงมีน้อย
- พื้นที่การปกครองและการบริหารในแต่ละอำเภอมีมาก ไม่สอดคล้องกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่
- จุดศูนย์กลางของการบริหารและการปกครองแต่ละท้องที่อำเภอห่างไกลยากต่อการประสานงาน

- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความซ้ำซ้อนบางองค์การมีความซ้ำซ้อนกันในการปฏิบัติทั้งในด้านกิจกรรมและพื้นที่

9. ด้านกฎระเบียบ

จุดแข็ง

- ทำให้การบริหาร/การปกครองมีความเป็นธรรมและทำให้การพัฒนาเป็นไป

อย่างมีระบบ

- การปฏิบัติงานขององค์กรมีความชัดเจนภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่รองรับอยู่
- เป็นหลักประกันข้อผิดพลาดให้กับเจ้าหน้าที่ในองค์กรที่จะต้องปฏิบัติตาม

ระเบียบกฎหมาย

- เอื้อประโยชน์ต่อการประสานงาน

จุดอ่อน

- ขาดความยืดหยุ่น
- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติกฎหมายระเบียบมากเกินไป หรือไม่ก็ละเว้นการปฏิบัติ

ตามกฎหมาย

- บทลงโทษของกฎระเบียบไม่เด็ดขาด
- ระเบียบกฎหมายบางอย่างมีความซ้ำซ้อนและไม่เกื้อกูลต่อกัน
- การปฏิบัติงานของแต่ละองค์กรมีระเบียบกฎหมายหลายฉบับรองรับมากเกินไป
- ไม่ทันสมัยกับสภาพสังคม
- ระเบียบกฎหมายมีช่องว่างให้ผู้ปฏิบัติสามารถเลือกปฏิบัติได้

10. ด้านบุคลากร

จุดแข็ง

- มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล
- การโอน โยกย้าย สับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ทำได้ง่ายเพราะอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน
- บุคลากรส่วนใหญ่มีศักยภาพและคุณภาพ
- ส่วนใหญ่จะเป็นคนในพื้นที่ หรือจังหวัดใกล้เคียง
- มีสถาบันการศึกษาที่พร้อมจะให้การพัฒนาประสิทธิภาพแก่บุคลากรขององค์กร
- บุคลากรมีโอกาสได้รับข่าวสารความรู้เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของการ

ประชุมสัมมนา

จุดอ่อน

- ขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติขององค์กร
- อัตราบุคลากรไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน ทำให้ต้องรับผิดชอบมากและหลายด้าน
- ขาดการริเริ่มสร้างสรรค์งานโดยเฉพาะในภาครัฐ
- ชอบทำงานตามที่อยู่บังคับบัญชาสั่งและมอบหมาย
- ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน

11. ด้านงบประมาณและเงินอุดหนุน

จุดแข็ง

- มีงบประมาณมาก เนื่องจากเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีขนาดใหญ่
- สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายโครงการต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ได้เอง
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด สนับสนุนการเป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของ

การพัฒนา

- รัฐบาลส่วนกลางให้ความสำคัญกับผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น
- มีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่วนใหญ่ มีความรู้ ความสามารถ

ซึ่งทำให้สามารถออกกฎหมายเพื่อหารายได้ให้ท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

- มีการลงทุนของภาคเอกชนสูง
- แนวโน้มด้านการคลังของจังหวัดเพิ่มขึ้นทั้งในด้านเงินงบประมาณแผ่นดิน และ

การจัดเก็บภาษี จะทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับส่วนแบ่งของภาษีมากยิ่งขึ้น

จุดอ่อน

- การใช้จ่ายงบประมาณในบางกรณีจะถูกอิทธิพลภายนอกแทรกแซง
- การบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณมีขั้นตอน ระเบียบ และมีรายละเอียดมาก
- การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางล่าช้า
- มีกฎระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมมาก ทำให้ผู้ปฏิบัติต้องตรวจตราโดยละเอียด

ก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติ

- ไม่มีหน่วยงาน/องค์กรที่จะทำหน้าที่ในการติดตามการใช้งบประมาณในระดับ

พื้นที่ที่จะเป็นผู้เสนอข้อมูลด้านงบประมาณในภาพรวม เพื่อประกอบการบริหารในจังหวัด

- งบประมาณการจัดกระจายและมีหลายรูปแบบ
- การใช้จ่ายงบประมาณมีระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติมาก

12. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

จุดแข็ง

- เครื่องมือและอุปกรณ์ขององค์กรส่วนราชการต่างๆ มีมาก เนื่องจากเป็นศูนย์การบริหารราชการของท้องถิ่นในจังหวัด

- มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยบางอย่างเข้ามาใช้ในการบริหารของแต่ละองค์กร

จุดอ่อน

- เครื่องมือและอุปกรณ์บางอย่างไม่ทันสมัยมีประสิทธิภาพต่ำ เนื่องจากถูกใช้งานมานาน

- งบประมาณในการจัดซื้อ ดูแล ซ่อมบำรุงมีจำกัด

- มีขั้นตอนระเบียบปฏิบัติในการจัดซื้อ/จัดหาวัสดุอุปกรณ์มาก

- สถานที่ในการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ

13. ด้านการประสานงาน

จุดแข็ง

- เป็นศูนย์กลางการประสานแผนขององค์กรปกครองท้องถิ่น

- สถานที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในบริเวณศูนย์ราชการของจังหวัด

ทำให้สามารถประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ ได้ง่าย และระบบการสื่อสารที่จะอำนวยความสะดวกต่อการประสานงาน

- ส่วนราชการต่างๆ มีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันบ่อย ในลักษณะของการประชุม/สัมมนา ทำให้มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันมากขึ้น

- มีการร่วมมือกันอย่างดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภายในจังหวัด

จุดอ่อน

- มีส่วนราชการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน ทำให้การประสานงานยุ่งยาก และเสียเวลา

- การประสานงานกับระดับพื้นที่มีความยุ่งยาก เพราะมีพื้นที่ห่างไกลกัน

14. ด้านข้อมูลข่าวสาร

จุดแข็ง

- เป็นศูนย์กลางเพื่อรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

- มีระบบและอุปกรณ์ที่ทันสมัย พร้อมที่จะสนับสนุนในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

จุดอ่อน

- ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารระหว่างส่วนราชการกับเอกชน
- ข้อมูลกระจัดกระจาย ไม่มีศูนย์รวบรวมข้อมูลโดยเฉพาะที่เป็นศูนย์กลาง
- ข้อมูลไม่ชัดเจน ไม่เป็นปัจจุบัน และมีความซ้ำซ้อน
- มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลบ่อย
- ขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จะรับผิดชอบโดยตรงในแต่ละส่วนราชการ/องค์กร
- ระบบการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละองค์กรไม่มีประสิทธิภาพทำให้การปฏิบัติล่าช้า
- การนำข้อมูลของส่วนราชการมาใช้ประโยชน์น้อย
- พื้นที่กว้างเกินไปทำให้ระบบการกระจายข้อมูลและข่าวสารเป็นไปด้วยความลำบากและไม่ทั่วถึง
- บุคลากรในแต่ละส่วนราชการที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่และระบบข้อมูลข่าวสารมีน้อย

สถานการณ์ปัจจุบัน

1. เป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การบริหาร และการปกครองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการพัฒนากับกลุ่มประเทศในอินโดจีนในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
2. เป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคตามนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ซึ่งเป็นการต่อเนื่องจากนโยบายกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3
3. มีอัตราการขยายตัวของการพัฒนาสูง โดยเฉพาะในภาคการพัฒนาศรษฐกิจนั้น มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยปีละประมาณ 7.5 ต่อปี โดยภาคพาณิชยกรรม/การค้า และภาคอุตสาหกรรม มีอัตราการขยายตัวในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง ในขณะที่ภาคการเกษตรมีการขยายตัวในลักษณะลดลง
4. ประชากรมีรายได้สูง เฉลี่ยคนละประมาณ 40,985 บาทต่อคนต่อปี
5. เป็นแหล่งศูนย์รวมของประชากร โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การบริหารราชการ การประกอบธุรกิจและการประชุม/สัมมนา

6. มีการเคลื่อนย้ายแรงงานของประชากรในท้องถิ่นไปสู่ภายนอกมาก และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานภายในท้องถิ่นตามฤดูกาล
7. ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดปัจจุบันในเขตชนบท ส่วนใหญ่จะเป็นวัยเด็กและวัยสูงอายุ ส่วนวัยแรงงานจะอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ต่างถิ่นเป็นส่วนมากเพื่อประกอบอาชีพ
8. มีสัดส่วนของการลงทุนมาก โดยเฉพาะในภาคของการค้า การบริหาร และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในด้านกิจการเหมืองแร่ โรงแรม การพัฒนาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การบริการด้านธุรกิจ และการบันเทิงเพื่อการท่องเที่ยว
9. มีลักษณะเป็นชุมทางศูนย์กลางของการคมนาคม โดยเฉพาะกับการเชื่อมโยงไปสู่จังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมทั้งด้านรถไฟ และเครื่องบิน ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการขนส่งสินค้า
10. มีฐานการผลิตอุตสาหกรรมเดิมอยู่แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้วัตถุดิบด้านการเกษตร และการใช้แรงงานเป็นปัจจัยในการผลิต

การประเมินศักยภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

★ สรุปการประเมินสภาพการณ์

สภาพการณ์โดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นพื้นที่เดียวกับจังหวัดขอนแก่น มีอัตราการขยายตัวของการพัฒนาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจสูง จากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการค้า และการบริการมากขึ้น โดยใช้ปัจจัยความได้เปรียบในด้านแรงงาน การเป็นศูนย์รวบรวมวัตถุดิบ การเป็นศูนย์กลางการคมนาคม และความพร้อมในด้านปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนความพร้อมในด้านของสถาบันการเงินที่จะให้การสนับสนุน ในขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจภาคการเกษตรนั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลักของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดก็ตาม แต่ก็อัตราการขยายตัวในลักษณะถดถอย โดยมีแนวโน้มที่จะลดความสำคัญและบทบาทลง ทั้งนี้เนื่องจากการผลิตในภาคเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งมีความแปรปรวนสูง ในขณะเดียวกันแรงงานภาคเกษตรก็มีจำกัด

เนื่องจากส่วนใหญ่จะเคลื่อนย้ายแรงงานออกไปสู่นอกภาคการเกษตรมากขึ้น

ในด้านสังคมจะพบว่า ตามชุมชนมีความหนาแน่นขึ้น และเริ่มมีแนวโน้มของการเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น โดยมีประชากรเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ชนบทประชากรเริ่มจะลดน้อยลงตามลำดับ โดยส่วนใหญ่จะเป็นวัยเด็กและผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ ในส่วนการส่งเสริมและสนับสนุนโดยภาครัฐ จะพบว่า ได้มีการจัดตั้งส่วนราชการต่างๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ เพื่อรองรับการขยายตัวของความเจริญในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปัจจุบันนี้มีส่วนราชการต่างๆ ทั้งระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดขอนแก่นประมาณ 250 หน่วยงาน ที่จะทำหน้าที่ในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในอนาคตต่อไป

★ การประเมินศักยภาพด้านการพัฒนา

1. สภาพแวดล้อมกายภาพ

จุดแข็ง

(1) มีทำเลที่ตั้งเหมาะสม โดยตั้งอยู่ตอนกลางของภูมิภาค และเป็นเมืองประตูสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งจะทำให้สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดต่างๆ ในภูมิภาคได้

(2) มีความเหมาะสมในด้านกายภาพของพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งในภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม กล่าวคือ

⇒ เป็นพื้นที่ซึ่งไม่อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมโดยตรง

⇒ มีทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่ธาตุที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ เพื่อการพัฒนาหลายประเภท เช่น ทองแดง และยูเรเนียม ที่ อ.ภูเวียง

⇒ มีลุ่มน้ำตามธรรมชาติไหลผ่านหลายสาย ที่สำคัญได้แก่ ลำน้ำพอง ลำน้ำชี และลำน้ำเซิน

⇒ มีพื้นที่กว้างใหญ่ และสามารถที่จะนำที่ดินมาใช้ในการพัฒนาได้อีกเป็นจำนวนมาก ทั้งในด้านที่อยู่อาศัย การประกอบการอุตสาหกรรม และการเกษตรกรรม ประกอบกับราคาที่ดินยังไม่สูงเกินไป

(3) เนื่องจากปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดขอนแก่นที่มีฐานะเป็นเมืองหลักของการพัฒนา จึงมีความพร้อมในด้านของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และการติดต่อสื่อสารและโทรคมนาคมที่สะดวก และมีความพร้อมที่จะพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลของการดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของ ซึ่งได้แก่ การขยายช่องทางจราจรของถนนมิตรภาพจาก 2 ช่องทาง เป็น 4 ช่องทาง

(4) เป็นฐานการผลิตเดิมในภาคอุตสาหกรรมเกษตร และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2537 ให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยดำเนินการจัดตั้งนิคม

อุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนขึ้นที่จังหวัดขอนแก่น จากกรณีดังกล่าว เป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการยิ่งขึ้น

(5) เป็นแหล่งศูนย์กลางด้านการพลังงานของภูมิภาค โดยเป็นที่ตั้งของการผลิตไฟฟ้าระบบน้ำและก๊าซธรรมชาติ และยังเป็นศูนย์กลางที่ตั้งคลังน้ำมันของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.)

(6) มีทรัพยากรด้านแรงงานเป็นจำนวนมากโดยเฉลี่ยประมาณ 1.4 ล้าน คิดเป็นร้อยละ 82 ของประชากรทั้งจังหวัด

(7) มีอัตราการการเจริญเติบโตและการพัฒนาสูงเฉลี่ยปีละประมาณ 7.5 ต่อปี โดยเฉพาะการเจริญเติบโตในโครงสร้างการผลิตนอกภาคการเกษตร

จุดอ่อน

(1) วัตถุดิบทางการเกษตรในพื้นที่ที่จะสนับสนุนในการเป็นฐานการผลิตมีจำนวนไม่แน่นอน และมีมาตรฐานคุณภาพต่ำ

(2) แรงงานมีการเคลื่อนย้ายสูง และเป็นแรงงานที่มีคุณภาพทางทักษะฝีมือแรงงานต่ำ

(3) ในภาคการเกษตรขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะอพยพไปใช้แรงงานในต่างถิ่น

(4) การผลิตในภาคการเกษตรส่วนใหญ่อาศัยธรรมชาติเป็นหลัก และมีความแปรปรวนทางธรรมชาติสูง ทำให้เกษตรกรมีภาวะความเสี่ยงในการประกอบอาชีพทางการเกษตรมาก

(5) ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเกษตรและอุตสาหกรรมมีไม่เพียงพอ และมีปัญหาในด้านคุณภาพและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ

(6) เกษตรกรส่วนใหญ่ยากจน มีความรู้ต่ำ และมีหนี้สินมาก ส่งผลให้การพัฒนาผลผลิตในภาคเกษตรที่จะนำมาเป็นวัตถุดิบในการพัฒนามีข้อจำกัดในด้านปริมาณ

(7) ระบบการคมนาคมขนส่งที่เป็นการเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดขอนแก่น กับจังหวัดที่เป็นเมืองหลักของภูมิภาคต่างๆ ยังไม่สะดวก และยังไม่มีการเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งทางรถไฟกับทางเครื่องบิน

(8) ตลาดกลางในการรวบรวมและซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย และไม่มีคลังสินค้าสำหรับเป็นศูนย์เก็บรวบรวมและกระจายสินค้า

(9) แหล่งชุมชนที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการพัฒนาอยู่ห่างไกลกัน ทำให้ต้นทุนการลงทุนในด้านปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาสูง

(10) ระบบโครงสร้างพื้นฐานในการคมนาคมขนส่งในเขตชนบทไม่สะดวก และกระจายไม่ทั่วถึง เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรสู่ตลาด

2. ด้านองค์กรและการบริหาร

จุดแข็ง

- (1) เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัดที่เป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนาในภูมิภาค
- (2) เป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค
- (3) เป็นจังหวัดเป้าหมายที่รัฐบาลกลางให้ความสำคัญ
- (4) มีส่วนราชการต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก
- (5) มีการประสานระหว่างส่วนราชการในองค์กรเป็นอย่างดี
- (6) บุคลากรองค์กรในภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพ และเป็นคนในท้องถิ่นหรือจังหวัดใกล้เคียง
- (7) บุคลากรทั้งภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันบ่อยครั้ง เนื่องจากการเป็นศูนย์กลางของการประชุม อบรม สัมมนา
- (8) มีงบประมาณในการบริหารมาก ทั้งงบประมาณของส่วนราชการต่างๆ และเงินอุดหนุนในฐานะเป็นเมืองหลักของการพัฒนาที่รัฐบาลกลางให้ความสำคัญ

จุดอ่อน

- (1) มีพื้นที่กว้างใหญ่มากเกินไป ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหาร การปกครอง และการพัฒนา
- (2) การประสานงานยากและใช้เวลา เนื่องจากมีส่วนราชการมาก
- (3) หลายหน่วยงานมีการทำงานในลักษณะที่ซ้ำซ้อน และไม่มีความชัดเจนในบทบาทและภารกิจหน้าที่
- (4) ระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร การปกครอง และการพัฒนา ยังไม่มีระบบที่ดีในการจัดเก็บและการนำมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขาดแหล่งศูนย์ข้อมูลกลางที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจ
- (5) การบริหารงานขององค์กรต่างๆ ส่วนใหญ่มีเป้าหมายทิศทางการทำงานเพื่อตอบสนองนโยบายส่วนกลางมากกว่ามุ่งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่
- (6) บุคลากรในองค์กรส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้น และความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงาน โดยมากจะเป็นการปฏิบัติงานตามที่ส่วนกลางสั่งการ

(7) ระเบียบกฎหมายในการปฏิบัติงานมีมาก และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา

(8) อุปกรณ์เครื่องมือในการบริหารและปฏิบัติงานขององค์กรส่วนมากจะมีสภาพชำรุด มีประสิทธิภาพในการใช้งานต่ำ และเทคโนโลยีไม่ทันสมัย

(9) ในแต่ละองค์กรมีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้เทคโนโลยีสูงน้อย

วิสัยทัศน์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น อันมีลักษณะเป็นการกำหนดนโยบายแนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ยุทธศาสตร์เร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ไว้ดังนี้

" แก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ สร้างศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ พัฒนาทุนมนุษย์ มีระบบบริหารจัดการที่ดี และพัฒนาโครงข่ายทางสู่เส้นทางหลัก "

ภารกิจหลัก

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นอยู่ในพื้นที่เดียวกับจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีฐานะเป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนาในภูมิภาคตามนโยบายรัฐบาล ในขณะเดียวกันก็มีอัตราการเจริญเติบโตของการพัฒนาอยู่ในระดับสูงกว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นในภูมิภาคเดียวกัน ผลของการพัฒนาได้ก่อให้เกิดแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นอย่างมาก ในด้านเศรษฐกิจแนวโน้มของโครงสร้างทางการผลิตกำลังถูกเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาคเกษตรกรรมมากขึ้น และตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2540 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้กำหนดภารกิจหน้าที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดครอบคลุมการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาครบทุกด้าน ประกอบกับความได้เปรียบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นๆ คือเป็นเมืองหลัก การมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม และเป็นศูนย์กลางของการบริหาร การศึกษา การคมนาคม มาเป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งชุมชนเมืองและชนบท ให้มีความเจริญทางวัตถุและทางจิตใจในการพัฒนามากขึ้น

กรอบนโยบายของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ

ม.45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- 1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- 2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำ

แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

- 3) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล และราชการ

ส่วนท้องถิ่นอื่น

- 5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วน

จังหวัด พ.ศ.2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

9) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

10) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

11) บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้

ม.17 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

- 2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 5) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) การจัดการศึกษา
- 7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- 11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- 12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ
- 13) การจัดการและดูแลสถานี่ขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- 14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ
- 16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ ที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- 18) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- 19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- 20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
- 21) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
- 22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 23) จัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
- 24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- 25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส

28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

และตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลง วันที่ 13 สิงหาคม 2546 กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ลักษณะของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการ สาธารณะในเขตจังหวัด

(1) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(2) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวม และไม่เข้าไป ดำเนินงานที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

(3) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยว ต่อเนื่องหรือมีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 1 แห่งขึ้นไป

ข้อ 2 ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ คือ

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนจังหวัด โดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัด เพื่อนำไปสู่การใช้ จ่ายงบประมาณในการพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมดุลย์และคุ้มค่าทาง เศรษฐกิจ

(2) การก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่หรือมี การเกี่ยวเนื่องกันหลายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในลักษณะที่เป็นเครือข่ายหลักในการ เชื่อมโยงกับแผนงานโครงการที่ดำเนินการโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

(3) การจัดการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในระดับจังหวัด และไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายศักยภาพและมุ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข การสังคม-สงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(4) การส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุน และพาณิชยกรรมของจังหวัด

(5) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการกำจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูลรวม การดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(6) ให้บริการด้านเทคนิค วิชาการ เครื่องมือ เครื่องจักรกล บุคลากร แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(7) ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมถ่ายโอนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด " มีหน้าที่ที่ต้องทำ "

ข้อ 3 การสนับสนุนงบประมาณให้แก่ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จะกระทำได้แต่เฉพาะกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะต้องดำเนินการเอง แต่ไม่สามารถดำเนินการเองได้ เนื่องจากเป็นงานปฏิบัติซึ่งจะต้องใช้เทคนิควิชาการสูง และหน่วยงานของรัฐนั้นมีความสามารถที่จะดำเนินการได้ดีกว่า และผลของการให้การสนับสนุนนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

การสนับสนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด จะกระทำได้ในกรณีที่เร่งด่วน และจำเป็นหากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประชาชน

การให้การสนับสนุนแก่ประชาคม องค์กรประชาชน ควรเป็นไปในลักษณะของการส่งเสริมความสามารถดำเนินการ โดยใช้ศักยภาพของตนเองในการบริหารจัดการในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ โดยไม่ให้การสนับสนุนในลักษณะของการให้สิ่งของ หรือการเข้าไปดำเนินการแทน

ข้อ 4 หากมีปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ในการวินิจฉัย และดำเนินการตามประกาศนี้

พันธกิจ

พัฒนาคนทั้งร่างกาย จิตใจ และเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาชนบทให้เข้มแข็งควบคู่ไปกับการพัฒนาการเมือง การบริหาร การปกครองส่วนท้องถิ่น นำพาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมควบคู่กับการส่งเสริมการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งพัฒนาและฟื้นฟูในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนต่อไป

จากภารกิจหลักดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาค และเพื่อให้บรรลุพันธกิจหลักดังกล่าว จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1. เพื่อพัฒนาการเมืองการบริหารและการปกครองท้องถิ่นให้เข้มแข็งและโดดเด่น
2. เพื่อมุ่งเน้นการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. เพื่อพัฒนารายได้และส่งเสริมอาชีพของประชาชนรวมทั้งพัฒนาด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ
4. เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในอนาคต
5. เพื่อเป็นการกำหนดและตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะดำเนินงานอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด ใครเป็นผู้ดำเนินงานหรือรับผิดชอบ
6. เพื่อให้การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ในการที่จะกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น ตามภารกิจอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง
7. เพื่อระดมความคิดเห็นและความร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประสานและสอดคล้องกันในการดำเนินงาน เพื่อให้มีการระดมใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์

ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้บรรลุภารกิจหลักและวัตถุประสงค์โดยรวม จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนมนุษย์
5. ยุทธศาสตร์การจัดระบบการบริหารจัดการ
6. ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว
7. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นที่กล่าวมา ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนี้

ภารกิจที่ 1 พัฒนาระบบงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

จากภารกิจที่ 1 เป็นการนำเอายุทธศาสตร์การจัดระบบการบริหารจัดการมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น และเป็นการนำมาใช้ในรูปของแผนพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านระบบงาน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาองค์กร

ภารกิจที่ 2 มุ่งเน้นการบริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว สร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

จากภารกิจที่ 2 เป็นการนำเอายุทธศาสตร์การจัดระบบการบริหารจัดการที่ดี และยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนเมืองอย่างยั่งยืนมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดองค์กร ด้านระบบงาน และด้านบุคลากร

ภารกิจที่ 3 มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้เจ้าหน้าที่ เพื่อถ่ายทอดสู่ประชาชนต่อไป

จากภารกิจที่ 3 เป็นการนำเอายุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาทุนมนุษย์และด้านการจัดระบบการบริหารจัดการที่ดีมาใช้เป็นแนวทาง เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาขีด

ความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านองค์กร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ

1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สร้างระบบการสื่อสาร การรายงานและการรับฟังปัญหาข้อคิดเห็นจากประชาชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงระบบงาน
3. สร้างการยอมรับจากผู้รับบริการ ผู้บริหาร และผู้ประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม
4. การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บริหารระดับสูง
5. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในทุกด้าน
6. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
7. เพื่อให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจในการได้รับการบริการจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	กลยุทธ์
1. เพื่อพัฒนาการเมืองการบริหารและการปกครองท้องถิ่นให้เข้มแข็งและโดดเด่น	1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองทุกขั้นตอนอย่างมีอิสระ 1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการในองค์กรดำเนินงานอย่างเป็นกลาง โปร่งใส ซื่อสัตย์ และเป็นอิสระ
2. เพื่อมุ่งเน้นการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	2.1 ฝึกอบรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ โดยอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ดี 6 ประการ 2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนเงินงบประมาณให้ชุมชนถ่ายโอนอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน
3. เพื่อพัฒนารายได้และส่งเสริมอาชีพของประชาชน รวมทั้งพัฒนาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ	3.1 ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชน 3.2 พัฒนาการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตร
4. เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางนโยบายการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในอนาคต	4.1 ส่งเสริมและพัฒนาการด้านการบริหารจัดการของอบจ. ให้เป็นไปตามกรอบและทิศทางการบริหาร
5. เพื่อเป็นการกำหนดและตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะดำเนินงานอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด ใครเป็นผู้ดำเนินงานหรือ รับผิดชอบ	5.1 ส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ
6. เพื่อให้การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ในการที่จะกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่นตามภารกิจอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง	6.1 ส่งเสริมและพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา
7. เพื่อระดมความคิดเห็นและความร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประสานและสอดคล้องกันในการดำเนินงาน เพื่อให้มีการระดมใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา	7.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการทุกด้าน 7.2 เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพในทุกด้านเพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

แผนแม่บท 4 ปี (ปีงบประมาณ 2548 - 2551) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สภาวะการณ์ปัจจุบัน	วิสัยทัศน์ (Vision)	ภารกิจ (Mission)	วัตถุประสงค์ (Objective)	เป้าหมาย (Target)	ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategies)	ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ (Key Success Factors)
1. เป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การบริหาร และ การปกครองของภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งการเป็นศูนย์กลาง เชื่อมโยงการพัฒนาทั้ง กลุ่มประเทศในอินโดจีน ในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม และการ ท่องเที่ยว	แก้ไขปัญหาคาใจความยากจน พัฒนาเมือง และชุมชนให้ น่าอยู่ สร้างศักยภาพการ แข่งขันด้านเศรษฐกิจ พัฒนาทุนมนุษย์ มีระบบ บริหารจัดการที่ดี และ พัฒนาโครงสร้างทาง สู่เส้นทางหลัก	ภารกิจที่ 1 พัฒนาระบบงาน องค์กรให้มีประสิทธิภาพ ภารกิจที่ 2 มุ่งเน้นการบริการ ประชาชนด้วยความรวดเร็ว สร้างความประทับใจให้แก่ ผู้รับบริการ ปฏิบัติงานด้วย ความโปร่งใสและเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ ภารกิจที่ 3 มุ่งเน้นการพัฒนา บุคลากรทุกระดับอย่างเป็น ระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติ ภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดความรู้ และเทคนิคโดยที่ทันสมัยให้ เจ้าหน้าที่ เพื่อถ่ายทอดสู่ ประชาชนต่อไป	1. เพื่อพัฒนาการเมือง การบริหารและการ ปกครองท้องถิ่นให้ เข้มแข็งและโดดเด่น 2. เพื่อมุ่งเน้นการบริหาร จัดการที่ดีขององค์กร บริหารส่วนจังหวัด 3. เพื่อพัฒนารายได้และ ส่งเสริมอาชีพของ ประชาชน รวมทั้งพัฒนา ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ 4. เพื่อเป็นการกำหนด ทิศทางนโยบายการ พัฒนาขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในอนาคต 5. เพื่อเป็นการกำหนด และตัดสินใจล่วงหน้าว่า จะดำเนินงานอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด ใครเป็น ผู้ดำเนินงานหรือรับผิดชอบ	1. เพื่อพัฒนาการเมือง และการบริหาร และ การปกครองท้องถิ่น ให้เข้มแข็งและโดดเด่น 2. เพื่อมุ่งเน้นการ บริหารจัดการที่ดีของ องค์การบริหารส่วน จังหวัด 3. เพื่อพัฒนารายได้ และส่งเสริมอาชีพ ของประชาชน รวมทั้ง พัฒนาด้าน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ 4. เพื่อเป็นการกำหนด ทิศทางนโยบายการ พัฒนาขององค์การ พัฒนาส่วนจังหวัดใน อนาคต 5. เพื่อเป็นการกำหนด และตัดสินใจล่วงหน้า และตัดสินใจล่วงหน้า	1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการ มีส่วนร่วมของประชาชนในทาง การเมืองทุกชั้นทุกตอนอย่างมี ประสิทธิภาพ 1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ ข้าราชการในองค์กรดำเนิน งานอย่างเป็นกลาง โปร่งใส ซื่อสัตย์ และเป็นอิสระ 2.1 ฝึกอบรมส่งเสริม พัฒนา บุคลากรให้ตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่โดยอาศัยหลักการ บริหารที่ดี 6 ประการ 2.2 ส่งเสริมและสนับสนุน เงินงบประมาณให้ชุมชน ถ่ายโอนอย่างต่อเนื่อง และ สอดคล้องกับภารกิจที่ ถ่ายโอน 3.1 ส่งเสริมและพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน 3.2 พัฒนาการเกษตรตาม แนวเศรษฐกิจพอเพียง และ	1. พัฒนาบุคลากรทุกระดับ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ 2. สร้างระบบการสื่อสาร การรายงาน และการรับฟัง ปัญหาข้อคิดเห็นจาก ประชาชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ ปรับปรุงระบบงาน 3. สร้างการยอมรับจากผู้รับ บริการ ผู้บริหาร และผู้ ประกอบธุรกิจ ทั้งภาค อุตสาหกรรม และเกษตร- กรรม 4. การสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากผู้บริหารระดับสูง 5. พัฒนาขีดความสามารถ ของบุคลากรในทุกด้าน 6. พัฒนาการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัย

แผนแม่บท 4 ปี (ปีงบประมาณ 2548 - 2551) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สภาวะการณ์ปัจจุบัน	วิสัยทัศน์ (Vision)	ภารกิจ (Mission)	วัตถุประสงค์ (Objective)	เป้าหมาย (Target)	ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategies)	ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ (Key Success Factors)
<p>กรรมไปสู่ภูมิภาคของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3</p> <p>3. มีอัตราการขยายตัวของการพัฒนาสูง โดยเฉพาะในภาคการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยปีละประมาณ 7.5 ต่อปี โดยภาคพาณิชย์กรรม/การค้า และภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง ในขณะที่ภาคการเกษตรมีการขยายตัวในลักษณะลดลง</p> <p>4. ประชากรมีรายได้สูงเฉลี่ยคนละประมาณ 40,985 บาทต่อคนต่อปี</p> <p>5. เป็นแหล่งศูนย์รวมของประชากร โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การบริหาร</p>			<p>6. เพื่อให้การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนใน การที่จะกำหนดแนวทาง การแก้ไขปัญหา และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพภูมิประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น ตามภารกิจอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง</p> <p>7. เพื่อระดมความคิดเห็น และความร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนการมี</p>	<p>ว่าจะดำเนินงานอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด ใครเป็นผู้ดำเนินงาน หรือรับผิดชอบ</p> <p>6. เพื่อให้การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนใน การที่จะกำหนดแนวทาง การแก้ไขปัญหา และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพภูมิประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น ตามภารกิจอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง</p> <p>7.2 เพิ่มขีดความสามารถขององค์การปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพในทุกด้าน เพื่อ</p>	<p>พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การผลิตทางการเกษตร 4.1 ส่งเสริมและพัฒนาการด้านการจัดการของ อบจ. ให้เป็นไปตามกรอบและทิศทางการบริหาร</p> <p>5.1 ส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>6.1 ส่งเสริมและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา</p> <p>7.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการทุกด้าน</p> <p>7.2 เพิ่มขีดความสามารถขององค์การปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพในทุกด้าน เพื่อ</p>	<p>7. เพื่อให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจในการให้บริการจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น</p>

แผนแม่บท 4 ปี (ปีงบประมาณ 2548 - 2551) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สภาวะการณปัจจุบัน	วิสัยทัศน์ (Vision)	ภารกิจ (Mission)	วัตถุประสงค์ (Objective)	เป้าหมาย (Target)	ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategies)	ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ (Key Success Factors)
ราชการ การประกอบธุรกิจ และการประชุม/สัมมนา 6. มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ของประชากรในท้องถิ่นไปสู่ ภายนอกมาก และมีการ เคลื่อนย้ายแรงงานภายใน ท้องถิ่นตามฤดูกาล 7. ประชากรที่อาศัยอยู่ใน พื้นที่จังหวัด ปัจจุบันในเขต ชนบทส่วนใหญ่จะเป็น วัยเด็กและวัยสูงอายุ ส่วน วัยแรงงานจะอพยพ เคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ ต่างถิ่นเป็นส่วนมาก เพื่อ ประกอบอาชีพ 8. มีสัดส่วนของการลงทุน มาก โดยเฉพาะในภาค การค้า การบริหาร และ อุตสาหกรรม โดยเฉพาะ ในด้านกิจการเหมืองแร่ โรงแรม การพัฒนาธุรกิจ			ส่วนร่วมของประชาชน ให้ประสานสอดคล้องกัน ในการดำเนินงาน เพื่อให้ มีการระดมใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ในการ พัฒนา ให้เกิด ประสิทธิภาพและเกิด ประโยชน์สูงสุดในการ พัฒนา	โครงสร้างพื้นฐาน ของท้องถิ่น ตาม ภารกิจอำนาจหน้าที่ ที่รับผิดชอบหรือ เกี่ยวข้อง 7. เพื่อระดมความ- คิดเห็นและความ ร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนการมี ส่วนร่วมของประชาชน ให้ประสานและ สอดคล้องกันในการ ดำเนินงาน เพื่อให้ มีการระดมใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ในการ พัฒนาให้เกิด ประสิทธิภาพและเกิด ประโยชน์สูงสุดในการ พัฒนา	เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา	

แผนแม่บท 4 ปี (ปีงบประมาณ 2548 - 2551) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สภาพการณ์ปัจจุบัน	วิสัยทัศน์ (Vision)	ภารกิจ (Mission)	วัตถุประสงค์ (Objective)	เป้าหมาย (Target)	ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategies)	ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ (Key Success Factors)
อสังหาริมทรัพย์ การบริการ ด้านธุรกิจ และการบันเทิง เพื่อการท่องเที่ยว 9. มีลักษณะเป็นชุมชนทาง ศูนย์กลางของการคมนาคม โดยเฉพาะกับการเชื่อมโยง ไปสู่จังหวัดต่างๆ ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน นอกจากนี้ยังมีการ คมนาคมทั้งด้านรถไฟ และ เครื่องบิน ที่จะช่วยอำนวยความสะดวก ความสะดวกในการขนส่งสินค้า เดินทางและการขนส่งสินค้า 10. มีฐานการผลิตอุตสาหกรรม- กรรมเดิมอยู่แล้ว ซึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรม- กรรมที่มีการใช้วัตถุดิบด้าน การเกษตร และการใช้ แรงงานเป็นปัจจัยในการผลิต						

สรุปรายงานการปฏิบัติตามแผน

แผน	สาระการเปลี่ยนแปลง	เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	การทำงานของทีมงานวิจัย
แผนแม่บท	<p>1. เปลี่ยนวิสัยทัศน์จาก " ภายในปี 2552 อบจ.ขอนแก่น มีความเป็นเลิศ ด้านบริหารจัดการ เพื่อบริการประชาชน และเพื่อการพัฒนาสู่สากลที่ยั่งยืน " เป็น " แก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ สร้างศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ พัฒนามนุษย์ มีระบบบริหารจัดการที่ดี และพัฒนาโครงสร้างสู่เส้นทางหลัก</p> <p>2. ปรับปรุงเนื้อหาขององค์ประกอบอื่นๆ ของแผน ได้แก่</p> <p>ก. สภาพการณ์ปัจจุบัน</p> <p>ข. พันธกิจ</p> <p>ค. ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ</p> <p>ง. วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</p> <p>จ. กลยุทธ์/ยุทธศาสตร์</p> <p>(การปรับปรุงจาก ข. ถึง จ. เป็นการ</p>	<p>ทำให้วิสัยทัศน์ครอบคลุมทิศทางในการพัฒนาตนเองของ อบจ. และภารกิจด้านการพัฒนาสังคมของ อบจ.</p>	<p>1. ศึกษาสภาพการณ์ของ อบจ.ขอนแก่น จากเอกสารต่างๆ ของ อบจ. และสัมภาษณ์ผู้บริหารประกอบ</p> <p>2. ประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ อบจ. ขอนแก่น เสนอให้ใช้ SWOT ANALYSIS ในการวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบัน และใช้เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่างๆ ที่ อบจ. ได้ทำการศึกษาเอาไว้มา ใช้เป็นข้อมูลใน SWOT ANALYSIS</p>

แผน	สาระการเปลี่ยนแปลง	เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	การทำงานของทมิวิจัย
	ปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ส่วนปรับปรุงโดย SWOT ANALYSIS และข้อมูล		

รายงานการปรับปรุงแผนแม่บท

ในส่วนของแผนแม่บท นักวิจัย อบจ.ขอนแก่นได้ทำการสำรวจข้อมูลเพื่อเป็น พื้นฐาน สำหรับการจัดทำแผนแม่บทและแผนเพิ่มขีดความสามารถในแต่ละด้านโดยใช้วิธีการ

- สืบจากเอกสารของ อบจ.ขอนแก่น
- สืบจากการลงพื้นที่
- สืบจากการรายงานต่างๆ ของ อบจ.ขอนแก่น

ข้อมูลบางส่วนได้รับการเข้าร่วมประชุมระหว่างนักวิจัยและผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ อบจ.ขอนแก่น

ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของ อบจ.ตาม พรบ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และ พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

การสำรวจข้อมูลในระยะแรก ครอบคลุมปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม พร้อมด้วยข้อมูล สถิติประกอบได้ดี แต่ขาดการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ทำให้มองไม่เห็นความสำคัญ/ ความรุนแรงของปัญหา ส่วนในด้านองค์กรก็มองในด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเป็นหลัก ยังไม่ได้มองปัญหาทางด้านการบริหารจัดการ

ทีมวิจัย อบจ.ขอนแก่นได้เสนอให้ใช้ SWOT Analysis เพื่อให้เห็นปัญหาสำคัญ/รุนแรง ด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปรากฏว่านักวิจัย อบจ.ขอนแก่นมีความรู้เรื่อง SWOT Analysis อยู่แล้ว เพียงแต่ไม่ได้นำมาใช้ในการหาปัญหาเท่านั้นเอง หลังจากนั้นก็ได้มีการนำ SWOT Analysis ไปใช้ในการสำรวจข้อมูล เพื่อเป็น พื้นฐาน สำหรับการจัดทำแผนแม่บท

ทีมวิจัย อบจ.ขอนแก่นเสนอให้ใช้ SWOT Analysis เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของ อบจ.ขอนแก่น ติดตามด้วยพันธกิจ จากนั้นก็กำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและยุทธศาสตร์

ปัญหาแรกในการกำหนดวิสัยทัศน์ คือการขาดการใช้ SWOT Analysis ทำให้วิสัยทัศน์ไม่กว้างและครอบคลุม เป็นการคิดเอาเองจากปัญหาบางประการ ทำให้พันธกิจแคบและเฉพาะเจาะจง ไม่ครอบคลุมตามไปด้วย

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ตอนแรก กำหนดว่า “พัฒนาขีดความสามารถในการทำงานเพื่อบริการประชาชน สนับสนุนการพัฒนาด้านการศึกษาภาษาต่างประเทศ” หลังจากทำ SWOT Analysis แล้วเปลี่ยนเป็น “ภายในปี 2552 อบจ.ขอนแก่นมีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการ เพื่อบริการประชาชนและเพื่อการพัฒนาสู่สากลที่ยั่งยืน” แล้วปรับครั้งสุดท้ายเป็น “แก้ไขปัญหาคายากจน พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ สร้างศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ พัฒนาทุนมนุษย์ มีระบบการบริหารจัดการที่ดีและพัฒนาโครงข่ายสี่เส้นทางหลัก” หลังจากใช้ SWOT Analysis

และประเมินสถานการณ์เกี่ยวกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และบริหารจัดการแล้ว จึงกำหนด
วิสัยทัศน์ครอบคลุมปัญหาตามที่ได้ประเมินไว้ จึงเกิดความสอดคล้องกันระหว่างการประเมิน
ปัญหา และการสร้างวิสัยทัศน์ จากนั้นจึงให้จัดปรับปรุงกิจวัตธุประสงค์และยุทธศาสตร์ ให้
สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และสอดคล้องกันเอง และใช้ยุทธศาสตร์ไปจัดทำแผนปฏิบัติต่อไป สำหรับ
แผนแม่บทของอบจ.ขอนแก่นเป็นแผน 4 ปี (ปีงบประมาณ 2548-2551)

3. แผนปฏิบัติการของ อบจ.ขอนแก่น

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 2.เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการ ภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 3.ให้เป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นกำหนดไว้
- 4.ให้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนจัดสรรงบประมาณและแผนงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิด

ในการจัดทำโครงการและกิจกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และกลยุทธ์การพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจและประโยชน์สูงสุดในท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรม

ตามแนวกลยุทธ์การพัฒนาที่กำหนดขึ้น โครงการที่ควรดำเนินการเพื่อสนับสนุนโครงการตามกลยุทธ์ทั้ง 5 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาทุนมนุษย์ โดยจะมีโครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก จำนวน 4 โครงการ คือ

1.การยกระดับการศึกษา ความรู้ และการใช้เทคโนโลยี

- 1.1 โครงการส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันสอนภาษาต่างประเทศ
- 1.2 โครงการส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 1.3 โครงการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 1.4 โครงการจัดหาสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์ในการศึกษา

2.การรักษาฟื้นฟูและเสริมสร้างทุนทางสังคมที่ดี

- 2.1 โครงการส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เป็นครอบครัวผาสุก
- 2.2 โครงการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผิดชอบต่อสังคม

3.การพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงาน

- 3.1 โครงการจัดอบรมบุคลากรแรงงานให้มีศักยภาพ
- 3.2 โครงการจัดให้มีแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน

4.เสริมสร้างสุขภาพอนามัยและมีหลักประกันสุขภาพทุกกลุ่มอายุ

- 4.1 โครงการจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย
- 4.2 โครงการสนับสนุนการบริการด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดระบบการบริหารจัดการ โดยจะมีโครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก
จำนวน 1 โครงการ คือ

1.สร้างเสริมระบบการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี

- 1.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 1.2 โครงการส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.3 โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการด้านการคลังและงบประมาณ ให้มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 3 การแก้ไขปัญหาความยากจน โดยจะมีโครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก จำนวน
5 โครงการ คือ

1.การเพิ่มศักยภาพและโอกาสของคนจนในด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้

- 1.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นการสนับสนุนเกษตรกรให้มีการพัฒนาด้านการเกษตร
- 1.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านด้านการประกอบอาชีพและพัฒนารายได้ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพและพัฒนารายได้
- 1.3 โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพและการประกอบอาชีพ เพื่อเน้นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนและเน้นการพัฒนาอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและทันสมัยอยู่เสมอตามความต้องการของตลาด

2.การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรากหญ้า

- 2.1 โครงการส่งเสริมการฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถประกอบอาชีพได้
- 2.2 โครงการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามแนววิสาหกิจชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เสริม และเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้าน ให้คงอยู่ต่อไป

3.การพัฒนาระบบคุ้มครองสังคมแก่คนยากจนและผู้ด้อยโอกาส

- 3.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริการพื้นฐานของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติงานและการบริการของรัฐมีประสิทธิภาพ และประชาชนได้รับการบริการที่พึงพอใจ
- 3.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ เป็นการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและผู้ด้อยโอกาส

4.การยกระดับคุณภาพชีวิตคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสด้านสุขภาพและสังคม

- 4.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างมาตรฐาน อุดหนุนทางการศึกษาในพื้นที่ยากจนเข้าระดับอุดมศึกษาเป็นการให้โอกาสด้านการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส และเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว

5.ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

- 5.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำ “แผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม” เป็นการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
- 5.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของแกนนำอาสาสมัครด้านต่างๆ เพื่อเป็นการฝึกอบรมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมีโครงการย่อยภายใต้โครงการหลักจำนวน 5 โครงการ คือ

1.โครงการส่งเสริมและจัดทำผังเมืองทุกระดับ

- 1.1 ฝึกอบรมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายประชาคมด้านผังเมือง

2.การพัฒนาเพื่อยกระดับโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง

- 2.1 โครงการปรับปรุงการคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงสู่ถนนสายหลัก
- 2.2 โครงการปรับปรุงพัฒนาด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

3.การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 3.1 โครงการฝึกอบรมให้ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอุบัติเหตุและอาชญากรรม
- 3.2 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดระเบียบสังคม
- 3.3 โครงการจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การป้องกันอุบัติเหตุ

4.การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- 4.1 โครงการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
- 4.2 โครงการสนับสนุนการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเผยแพร่เกี่ยวกับยาเสพติด

5.การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

- 5.1 โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
- 5.2 โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 5.3 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
- 5.4 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการลดขยะและแยกขยะของโรงเรียนและชุมชน

กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาการสร้างความศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ โดยจะมีโครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก จำนวน 4 โครงการ คือ

1.การสร้างความศักยภาพการแข่งขันการเกษตร

- 1.1 โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร
- 1.2 โครงการจัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์ OTOP
- 1.3 โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ

2.การสร้างความศักยภาพการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม

- 2.1 โครงการส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรายใหม่
- 2.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้มีข้อมูลพื้นฐานในการลงทุน

3.การสร้างความศักยภาพการแข่งขันด้านการค้าการบริหารและการส่งออก เพื่อพัฒนาขอนแก่นให้มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ

- 3.1 โครงการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์สินค้าด้านเทคโนโลยี (อินเทอร์เน็ต)
- 3.2 โครงการส่งเสริมการพัฒนาสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพ เพื่อการส่งออก

4.การสร้างความศักยภาพการแข่งขันการท่องเที่ยว

- 4.1 โครงการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดขอนแก่น
- 4.2 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
1. การพัฒนาทุนมนุษย์	1. ยกระดับการศึกษาความรู้และการใช้เทคโนโลยี 1.1 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 1.2 ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.3 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต	1.1.1 โครงการจัดตั้งสถาบันสอนภาษาต่างประเทศ 1.2.1 ฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.3.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาภายในองค์กร 1.3.2 ปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต 1.4 จัดหาสื่อการเรียนรู้การสอนและอุปกรณ์ในการศึกษา	90,000,000	ปี 2548 - 2550	จำนวนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี	กองการศึกษาและกองแผนฯ
	2. การรักษาสภาพฟื้นฟูและเสริมสร้างทุนทางสังคมที่ดี 2.1 ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เป็นครอบครัวดี 2.2 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผิดชอบต่อสังคม	2.1.1 จัดกิจกรรมโครงการครอบครัวดี 2.2.1 จัดเวทีประชาคม เพื่อใช้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 2.2.2 เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เช่น ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับการจ้าง ฯลฯ	6,000,000	ปี 2548 - 2550	จำนวนโรงเรียนและสถานศึกษาที่มีอุปกรณ์ในการศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี จำนวนประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น	สำนักปลัดฯ กองกิจการสภา กองกิจการสภา

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	3. พัฒนาศักยภาพกำลังแรงงาน 3.1 จัดอบรมบุคลากรวัยแรงงานให้มีความรู้ 3.2 จัดให้มีแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน 4. เสริมสร้างสุขภาพอนามัยและมีหลักประกันสุขภาพทุกกลุ่มอายุ 4.1 จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย 4.2 สนับสนุนการบริหารด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ	3.1.1 ฝึกอบรมการประกอบอาชีพให้แก่บุคคลทั่วไป 3.2.1 ฝึกอบรมการประกอบอาชีพในสาขาที่ขาดแคลน 3.2.2 ฝึกอบรมแรงงานในทุกสาขาให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 4.1.1 ก่อสร้างลานกีฬาต้านยาเสพติด 4.1.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเล่นกีฬาออกกําลังกาย 4.2.1 จัดกิจกรรมรณรงค์การป้องกันและรักษาสุขภาพร่างกาย 4.2.2 โครงการตรวจสุขภาพประจำปี	3,500,000 1,500,000	ปี 2548 - 2550 ปี 2548 - 2550	จำนวนประชาชนที่ว่างงานมีจำนวนลดลง จำนวนสาขาอาชีพที่ขาดแคลนมีปริมาณเพิ่มขึ้น จำนวนสาขาอาชีพที่ขาดแคลนมีปริมาณเพิ่มขึ้น จำนวนประชาชนในจังหวัดขอนแก่นมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงเพิ่มขึ้น	กองแผนฯ กองแผนฯ กองแผนฯ กองช่าง สำนักปลัดฯ สำนักปลัดฯ ทุกกอง

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
2. การจัดระบบการบริหารจัดการ	<p>1. เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี</p> <p>1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>1.2 ส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>1.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านการคลังและงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p>	<p>1.1.1 จัดเวทีประชาคมให้แก่ชุมชน</p> <p>1.1.2 จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชน/หน่วยงาน</p> <p>1.2.1ฝึกอบรมบุคลากรด้านการบริหารงานบุคคล</p> <p>1.2.2 โครงการทัศนศึกษาดูงานให้แก่บุคลากรในองค์กร</p> <p>1.3.1ฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการให้กับบุคลากรในองค์กร</p> <p>1.3.2 มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจและเป็นกันเอง</p>	10,000,000	ปี 2548 - 2550	<p>จำนวนประชาชนที่มีบทบาทในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น</p> <p>จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น</p> <p>การบริหารงานขององค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>กองกิจการสภา ทุกกอง</p> <p>สำนักปลัดฯ</p> <p>สำนักปลัดฯ</p> <p>สำนักปลัดฯ</p> <p>ทุกกอง</p>

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
3. การแก้ไขปัญห ความยากจน	<p>1. โครงการเพิ่มศักยภาพและโอกาสของคนจนในด้านพัฒนาอาชีพและรายได้</p> <p>1.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านด้านการประกอบอาชีพและพัฒนารายได้</p> <p>1.3 โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพและการประกอบอาชีพ</p> <p>2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรากหญ้า</p> <p>2.1 โครงการส่งเสริมการค้าอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย</p> <p>2.2 โครงการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามแนววิถีสหกิจชุมชน</p>	<p>1.1.1 ฝึกอบรมโครงการตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.2.1 อบรมเกษตรกรด้านการพัฒนาการเกษตร โดยผู้มีส่วนการ</p> <p>1.2.2 อบรมปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ</p> <p>1.3.1 ฝึกอบรมด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>2.1.1 อบรมการพัฒนาการประกอบอาชีพ</p> <p>2.1.2 อบรมส่งเสริมการเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์</p> <p>2.1.3 ฝึกอบรมด้านอาชีพหลักสู่ระยะสั้น เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า เสริมสวย</p> <p>2.2.1 ฝึกอบรมพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ</p> <p>2.2.2 ฝึกอบรมด้านวิชาการต่างๆ ให้แก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสามารถนำมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ</p>	<p>30,000,000</p> <p>10,000,000</p>	<p>ปี 2548 - 2550</p> <p>ปี 2548 - 2550</p>	<p>จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่ารายจ่ายคิดเป็นร้อยละ 5 ต่อปี</p> <p>จำนวนของประชาชนที่มีความรู้ความสามารถด้านการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี</p> <p>จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี</p> <p>จำนวนเกษตรกรที่มีรายได้และอาชีพเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี</p>	<p>กองแผนฯ</p> <p>กองแผนฯ</p>

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	3. การพัฒนาระบบคุ้มครองสังคมแก่คนยากจนและผู้ด้อยโอกาส 3.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริการพื้นฐานของรัฐ 3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ	3.1.1 เป้าหมายบุคลากรด้านการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ 3.1.2 เป้าหมายด้านการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์สำนักงาน 3.2.1 จัดตั้งกองทุนสวัสดิการให้แก่ประชาชนและชุมชน 3.2.2 เป้าหมายให้ความรู้แก่ประชาชนในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการ	3,000,000	ปี 2548 - 2550	จำนวนของประชาชนที่ได้รับ ความพึงพอใจในการได้รับการ บริการจากรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี จำนวนของกองทุนสวัสดิการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี	สำนักงานปลัดฯ
	4. การยกระดับคุณภาพชีวิตคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสด้านสุขภาพและสังคม 4.1 ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างมาตรฐานคุณภาพทางการศึกษาในพื้นที่ยากจนให้เข้าถึงระดับอุดมศึกษา	4.1.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ 4.1.2 เป้าหมายการพัฒนารายได้ให้แก่ชุมชนเพื่อเป็นทุนในการศึกษา 4.1.3 อบรมด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนทุกระดับเพื่อให้โอกาสได้แสดงความสามารถ ความสามารถ	3,000,000	ปี 2548 - 2550	จำนวนของประชาชนที่มีระดับ การศึกษาสูงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จำนวนของประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถ และคุณภาพชีวิต ดีขึ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 ต่อปี	กองแผนฯ กองแผนฯ กองกิจการสภา

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
4. การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน	5. ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน 5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำ “แผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม” 5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของแกนนำอาสาสมัครต่างๆ	5.1.1 จัดเวทีประชาคม เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของท้องถิ่น 5.2.1 กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดและกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์	8,000,000	ปี 2548 - 2550	ร้อยละของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี	ทุกกอง ทุกกอง
	1. โครงการส่งเสริมและจัดทำผังเมืองทุกระดับ 1.1 ฝึกอบรมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายประชาคมด้านผังเมือง	1.1.1 ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านผังเมือง	3,000,000	ปี 2548- 2550	จำนวนประชาชนที่มีบทบาทหน้าที่ในการปกครองท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น	กองช่าง
	2. การพัฒนาเพื่อยกระดับโครงสร้างการคมนาคมขนส่ง 2.1 ปรับปรุงการคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงถนนสายหลัก	2.1.1 ปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอและระหว่างจังหวัด 2.1.2 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กระหว่างตำบล/อำเภอและระหว่างจังหวัด 2.2.1 ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค	150,000,000	ปี 2548- 2550	จำนวนประชาชน/ชุมชนที่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคมขนส่งและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	กองช่าง กองช่าง กองช่าง
	2.2 ปรับปรุงพัฒนาด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ					กองช่าง

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3. การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>3.1 โครงการฝึกอบรมให้ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอุบัติเหตุและอาชญากรรม</p> <p>3.2 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดระเบียบสังคม</p> <p>3.3 จัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การป้องกันอุบัติเหตุ</p> <p>4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>ยาเสพติด</p> <p>4.1 ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด</p> <p>4.2 สนับสนุนการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเผยแพร่เกี่ยวกับยาเสพติด</p>	<p>3.1.1 จัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุและอาชญากรรม</p> <p>3.1.2 ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันอุบัติเหตุและอาชญากรรม</p> <p>3.2.1 จัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น</p> <p>3.2.2 จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกให้แก่ประชาชนและเยาวชนในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี</p> <p>3.3.1 จัดกิจกรรมเดินรณรงค์ประชาสัมพันธ์การป้องกันอุบัติเหตุ</p> <p>4.1.1 จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด</p> <p>4.1.2 ฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน เกี่ยวกับยาเสพติด</p> <p>4.2.1 ส่งเสริมให้เยาวชนเล่นกีฬาและออกกำลังกาย</p> <p>4.2.2 ก่อสร้างลานกีฬาต้านยาเสพติด</p>	6,500,000	ปี 2548 - 2550	<p>จำนวนประชาชน/ชุมชนที่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคมขนส่งและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>จำนวนประชาชนและเยาวชนที่รู้จักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมมีจำนวนเพิ่มขึ้น</p> <p>จำนวนประชาชน/เยาวชนมีความรู้และรู้จักวิธีป้องกันพิษภัยจากยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>สำนักงานปดฯ</p> <p>สำนักงานปดฯ</p> <p>สำนักงานปดฯ</p>

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
5. การพัฒนา การสร้างศักยภาพ การแข่งขันทาง เศรษฐกิจ	5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 5.1 ส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่สำคัญ 5.2 ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการ ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว 5.4 การส่งเสริมและสนับสนุนการลด ขยะและแยกขยะของโรงเรียนและชุมชน	5.1.1 จัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 5.1.2 จัดกิจกรรมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น 5.2.1 จัดกิจกรรมรณรงค์การท่องเที่ยวให้ถูกที่ 5.3.1 กิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวและ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 5.4.1 จัดตั้งธนาคารขยะให้โรงเรียนและ ชุมชน 1.1.1 อบรมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร 1.2.1 ก่อสร้างลานค้าชุมชนเพื่อจำหน่าย สินค้าทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ OTOP 1.2.2 ส่งเสริมการผลิตสินค้าทางการเกษตร	15,000,000	ปี 2548 - 2550	จำนวนของนักท่องเที่ยวใน จังหวัดขอนแก่นมีจำนวน เพิ่มมากขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล มีจำนวนลดลงร้อยละ 10 ต่อปี จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล มีจำนวนลดลงร้อยละ 10 ต่อปี	กองแผนฯ
			15,000,000	ปี 2548 - 2550	ปริมาณรายได้จากการจำหน่าย สินค้าทางการเกษตรมีจำนวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี	กองแผนฯ
						กองแผนฯ
						กองแผนฯ

กลยุทธ์	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	1.3 ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ	1.3.1 ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ	2,500,000	ปี 2548 - 2550	จำนวนผู้บริโภคผักปลอดสารพิษมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	กองแผนฯ
	2. การสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม	2.1.1 สนับสนุนการผลิตสินค้าในรูปแบบใหม่			จำนวนผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	กองแผนฯ
	2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีข้อมูลพื้นฐานในการลงทุน	2.2.1 จัดกิจกรรมรณรงค์และประชาสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การลงทุนให้แพร่หลาย			จำนวนผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	กองแผนฯ
	3. การสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการค้า การบริหาร และการส่งออก เพื่อพัฒนาขอนแก่นให้มีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ	3.1 สนับสนุนการประชาสัมพันธ์สินค้าทางด้านเทคโนโลยี (อินเทอร์เน็ต)	7,500,000	ปี 2548 - 2550	จำนวนผู้ผลิตและผู้ขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น	กองแผนฯ
	3.2 ส่งเสริมการพัฒนาสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพเพื่อการส่งออก	3.2.1 ฝึกอบรมผู้ประกอบการให้มีการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ				กองแผนฯ
	4. การสร้างศักยภาพการแข่งขันการท่องเที่ยว	4.1 จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดขอนแก่น	20,000,000	ปี 2548- 2550	จำนวนนักท่องเที่ยวมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ต่อปี	กองช่าง
	4.2 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว	4.2.1 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่ดีและสวยงาม				กองช่าง

รายงานการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ

สำหรับแผนปฏิบัติการ อบจ.ขอนแก่นได้จัดทำแผนปฏิบัติการในรูปโครงการและกิจกรรมพัฒนาของ อบจ.ขอนแก่นตามยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทโดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้แผนกลยุทธ์ในการพัฒนา อบจ.ขอนแก่นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการภายใน อบจ.ขอนแก่น

3. เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่ อบจ.ขอนแก่นกำหนดไว้

4. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนจัดสรรงบประมาณประจำปีของ อบจ.ขอนแก่น

กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาทุนมนุษย์

โครงการหลัก 4 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 10 โครงการ

กลยุทธ์ที่สอง การจัดระบบบริหารจัดการ

โครงการหลัก 1 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 3 โครงการ

กลยุทธ์ที่สาม การแก้ปัญหาความยากจน

โครงการหลัก 5 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 10 โครงการ

กลยุทธ์ที่สี่ การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการหลัก 5 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 12 โครงการ

กลยุทธ์ที่ห้า การพัฒนาการสร้างความศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

โครงการหลัก 4 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 9 โครงการ

4. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการบริหารจัดการของ อบจ.ขอนแก่น

สถานการณ์ปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด มีภารกิจจำนวนมากตามกฎหมาย อีกทั้งภารกิจถ่ายโอนจากส่วนกลาง และการสนับสนุนช่วยเหลือท้องถิ่นอื่น

การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น แยกออกได้เป็นสองระดับ คือ ระดับนโยบายโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นผู้กำหนดนโยบาย และระดับผู้ปฏิบัติโดยปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยมียุทธศาสตร์จังหวัดขอนแก่นและยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นกรอบในการบริหารจัดการ ส่วนการบริหารทรัพยากรเป็นไปตามความต้องการของส่วนงานต่างๆ และแผนงานที่กองต่างๆ จัดทำได้

ทั้งนี้การบริหารจัดการยังไม่มี การติดตามผลการบริหารงานอย่างมีระบบโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จะใช้วิธีการประชุมหารือ (สภากาแฟ) กับผู้อำนวยการกองทุกกอง ทุกสัปดาห์ แต่ยังไม่มีการจัดระบบข้อมูลการติดตามผลงานในเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังนั้นการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจึงควรมีกกลไกที่ใช้ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงานต่างๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทราบถึงปัญหาในการบริหารจัดการว่าการดำเนินการตามแผนงานขององค์กร เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่

มีปัญา 2 ประการที่ต้องการการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การกระจายเงินงบประมาณที่ยังไม่ทั่วถึง และการใช้วัสดุครุภัณฑ์ยังไม่คุ้มค่า และผู้บริหารขาดวิธีการติดตามระบบข้อมูลในการประเมินผลงาน

วิสัยทัศน์

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ด้านการบริหารจัดการขึ้น ดังนี้ “ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ”

พันธกิจ

พันธกิจที่ 1 สนับสนุนผู้บริหาร (นายก อบจ. / ผู้บริหาร ที่มาจกข้าราชการประจำ ปลัด อบจ. รองปลัด อบจ. หัวหน้าสำนักปลัด ผอ.กองทุกกอง) ให้มีระบบติดตามประเมินผล แบบ Balanced Scorecard (BSC)

พันธกิจที่ 2 สนับสนุนส่งเสริมทุกส่วนราชการใน อบจ.ขอนแก่น ให้มีจิตสำนึกในการใช้
 วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และประชาชนโดย
 ส่วนรวม

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

1. เพื่อให้ผู้บริหาร (นายก อบจ. / ผู้บริหารที่มาจากข้าราชการประจำ ปลัด อบจ. รองปลัด อบจ. หัวหน้าสำนักปลัด ผอ.กองทุกกอง) มีวิธีการติดตามประเมินผลแบบ Balanced Scorecard (BSC)
2. เพื่อให้บุคลากรทุกส่วนราชการ สังกัด อบจ.ขอนแก่น มีจิตสำนึกในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลลัพธ์

1. อบจ.ขอนแก่น มีการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นไปตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี
2. ประชาชนในจังหวัดขอนแก่นได้รับความเป็นธรรม

กลยุทธ์และโปรแกรมงาน

กลยุทธ์	โปรแกรมงาน
1.1 สร้างระบบข้อมูลติดตาม ประเมินผลงาน	1.1.1 อบจ.เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการประเมินผล งานแบบ Balanced Scorecard (BSC)
2.1 สร้างจิตสำนึกให้แก่ข้าราชการ ในสังกัด อบจ. มีจิตสำนึกในการใช้ วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด	2.1.1 ประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด อบจ. เพื่อให้ ข้าราชการมีจิตสำนึกในการนำวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

โครงการ/กิจกรรม

1. จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการประเมินผลแบบ Balanced Scorecard (BSC)
2. โครงการจัดทำประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด อบจ. มีจิตสำนึกในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

งบประมาณและผู้รับผิดชอบ

โปรแกรมงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1. จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการประเมินผลแบบ Balance Scorecard (BSC)	50,000	สำนักปลัดฯ
2. โครงการจัดทำประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด อบจ. มีจิตสำนึกในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	-	สำนักปลัดฯ

การควบคุมและประเมินผล

➤ วิธีการใช้

1. การรายงานผล
2. การสัมภาษณ์และการสังเกต
3. การออกแบบสอบถาม

แผนปฏิบัติการประจำปี 2548
ภายใต้แผนพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
โครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ Balanced Scorecard (BSC)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ปี 2548											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	<p>ขออนุมัติโครงการศึกษาระบบการติดตามประเมินผล ทุกส่วนราชการสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น</p> <p>แนวทางการดำเนินงาน</p> <p>1.1 จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนด 90 ชุด</p> <p>1.2 จัดส่งแบบสอบถามให้ทุกกอง / สำนัก ประกอบด้วย</p> <p>1.2.1 สำนักปลัด 20 ชุด</p> <p>1.2.2 กองคลัง 20 ชุด</p> <p>1.2.3 กองแผนฯ 17 ชุด</p> <p>1.2.4 กองกิจการสภา 8 ชุด</p> <p>1.2.5 กองช่าง 25 ชุด</p> <p>1.3 รับแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด 16 พ.ค. 2548</p> <p>1.4 วิเคราะห์ผลการศึกษา</p> <p>1.5 สรุปผลการวิเคราะห์เสนอผู้บังคับบัญชา</p>					↔	↔						

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ปี 2548											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2	<p>ขออนุมัติโครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการติดตามประเมินผลแบบ BSC</p> <p><u>แนวทางการดำเนินงาน</u></p> <p>2.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมายการฝึกอบรม</p> <p>2.2 กำหนดวัน เวลา สถานที่ วิทยากร และงบประมาณในการดำเนินการ</p> <p>2.3 เข้ารับการฝึกอบรมตามระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>2.4 ประเมินผลการดำเนินการตามโครงการ</p>							↔					
								↔					
								↔					